ABONNEMENTS

Indochine		Union postale	
Un an.....	8 $ 00	Un an.....	10 $ 00
Six mois...	5 00	Six mois..	6 00

Annonces Légales
0 $ 50 la ligne de 6 points sur justifications de 9 cicéros quelle que soit la page

Annonces Commerciales
On traite à forfait

Đông-Pháp Thời-Báo

Le Courrier Indochinois

東法時報

NĂM THỨ BA SỐ 316
Ngày thứ tư
7 Octobre 1925

Tổng-lý : NGUYỄN-KIM-ĐÍNH
Chủ-bút : NAM-KIỀU

MỘT TUẦN XUẤT BẢN 3 LẦN, NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

BÁO QUÁN
71, đường Mac-Mahon
SAIGON

Dây thép nói (Téléphone)
Số 324

GIÁ BÁN

Đông-Pháp		Ngoại-Quốc	
Một năm...	8 $ 00	Một năm...	10 $ 00
Nửa năm...	5 00	Nửa năm...	6 00

Mua báo phải trả tiền trước
Mandat và thơ để gởi
M. NGUYỄN-KIM-ĐÍNH

Bản báo vẫn việc buôn bán hay là việc quan thương nghị

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 6253

HỌC THỨC

Loài người khôn hơn thú, khác nhau chỉ có cái óc tốt, còn các giống người trên mặt địa cầu khôn dại khác nhau chỉ kém học đó thôi. Dân tộc nào cũng vậy, có học mới khôn ngoan tài trí, chớ đừng tưởng người nước da nầy thông minh hơn người nước da kia mà lầm. Thiết tưởng một người ở rừng (Mọi) kia mà được ở vào địa-vị người da trắng, cũng cho học như người da trắng vậy, từ nhỏ mới đẻ cho tới lớn thì tánh chất có khác gì người da trắng, da vàng? Nó cũng có thể trở nên một nhà Văn-sĩ, Bác-vật, Kỹ-sư, hay Lương-y vậy chớ có thua gì giống nào. Ta phải xét vậy nên đừng khinh rẻ người giống nào không may hèn kém hơn mình, ta phải trọng loài người, dầu dân tộc nào cũng vậy.

Lắm phen các nhà sử-học Thái-Tây đàm luận những dân-tộc nầy thông-minh, dân-tộc kia ngu-tối, thiết nghĩ cũng lạm chớ? Ta hãy ví-dụ một cái bằng cớ sau nầy: Khi xưa nước Annam mình đây, trước nhà-nước Langsa chưa nhận bảo-hộ thì mấy ai đã thông chữ Langsa, vì ta chưa nếm tới, và khi nước Langsa đã nhận bảo hộ rồi, dân ta phần nhiều chưa chịu học chữ Langsa thì khi ấy cũng lắm người Tây bình-phẩm rằng dân-tộc Annam tối-tăm nên mỗi lần đi học phải bắt buộc mới chịu đi khác nào như dân Mường bây giờ. Khi trước người tây-học nổi danh chưa có người nào để làm gương cho nòi giống mình. Tại vậy đó mà ta cứ chịu thiệt rằng dân-tộc tối tâm chần chờ cũng oan thật, chớ họ chưa biết lịch-sử văn-học về chữ Tàu chúng ta.

Hiện thời bây giờ đó biết bao nhiêu người Tây-học thành tài thì nay ta mới dám tự-phụ nói rằng dân tộc nào cũng thế, có kẻ thông-minh, người ngu-tối, chớ đừng nói toàn thể hết được.

Nay tuy nói Annam mình đã học rộng Tây-học hơn khi xưa, song cũng là phần ít, hèm vì việc học ở xứ mình Chánh-phủ chưa mở rộng — lúc nầy hết nói dân ta ngu dốt nữa, chớ đến khi Chánh-phủ mở rộng rồi tưởng người mình không thua người nước nào. Ta còn kém hơn các nước lân-cận ở Á-đông nầy về đường học-thức, vì Chánh-phủ bảo-hộ chưa chán chỉnh việc học lại, bỏ cái lệ buộc tuổi học-sanh đi, nếu Nhà nước buộc tuổi thì dân-tộc mình có lẽ phải nguy về cái nạn «yếu liệt tinh-thần» thì khó mà tấn-bộ được, nếu nhà-nước Đại-Pháp có lòng thương dân-tộc Annam thì sau nầy có lẽ cũng sẽ bỏ cái lệ đó, vì trẻ Annam bắt đầu từ lúc sáu tuổi đã phải buộc mình vào trường học, mà học thì học chữ Pháp (cũng có lẽ gọi là chữ ngoại-quốc) lại còn phải ráng sức hơn nhiều. Tại vậy nên ta phần nhiều hao-mòn tinh-thần từ nhỏ, bởi vậy có nhiều người lớn lên thi đỗ bằng-cấp tú-tài hoặc cử-nhơn tây thì phải mang bịnh lao, sống không được mấy năm. Hoặc giả có sống nửa thì cũng sống thừa vị-tất đã làm nên trò gì, lo dưỡng thân chưa xong thần-trí đâu lo công ích, lo việc Nhà-nước, thế thì học-thức Langsa cũng độc thay, mà cũng gay-go mắc-mỏ thay!!! Học ít thì thành anh tây nửa mùa, không ra anh quái gì, không bổ ích cho đời tí nào, còn học nhiều thì không sức học chỏ nổi, cả về trí-não về tiền-tài!

Ai là người biết thương nòi giống tất cũng đau lòng cho vận-mạng tương-lai xã-hội Việt-Nam! Mai sau ta hay hay dở cũng ở nơi chữ Pháp mà chữ Pháp đối với dân-tộc toàn-cầu khác nào như gấm thêu hoa, còn đối với dân-tộc ta buổi nầy có lẽ là cái bịnh lao (tuberculose) kia thì phải?!

Việc học gay-go thế đó, bạn thanh-niên mình nghĩ sao? Theo ý tôi tưởng các bạn thanh niên mình ai đã có sẵn tiền để hiến vào việc học thì nên học cho tới cùng, học để phá ngu và học để hợp cái học-thuật văn minh của Thái-tây, chớ không phải học để lấy văn-bằng kia văn-bằng nọ để chất cho đầy rương để khoe với đồng-bào mà làm gì. Học cốt để truyền bá tư-tưởng mới; học-thuật cao thượng của người cho đồng-bào mình nhờ, đó là ý-kiến tốt đáng cho hậu-tấn sùng bái lắm!

Mong-thay!

Minh-Nguyệt:
Phạm-thanh-Điền.

Công-văn lược lục

Nghỉ phép

M. Hồ-văn-Quang, Thơ ký hạng ba, giúp việc tại tỉnh Sadec, được phép nghỉ dưỡng bịnh ba tháng kể từ ngày 20 Septembre 1925.

Từ chức

MM. Phạm văn Ban, Giáo tập hậu bổ dạy tại tỉnh Sadec, Nguyễn Tường, Giáo tập hậu bổ dạy tại tỉnh Travinh, vì có đơn xin nên đã được từ chức.

MM. Nguyễn đăng Khoa, Cai-tổng hạng ba tổng Bình điền (Thủdầumột) và Nguyễn văn Tôn, Cai-tổng An-điền (Giadinh) vì có đơn xin nên đã được từ chức

Thiên bổ

M. Trần văn Lỗ, Lương-y thị sai, trước tạm bổ đi giúp việc tại Travinh nay đặc lịnh đi giúp việc tại nhà thương Chợ Rẫy.

M. Nguyễn văn Lử, Lương-y thị sai hạng ba, trước tạm lãnh quyền cai quản nhà thương Travinh nay được giúp việc thiệt thọ tỉnh ấy.

Cấp bằng

Cô Mai-thị-Cứ, cô bằng sơ-học Pháp-Việt được cấp bằng chức nữ Giáo-viên hậu bổ và quí thầy: Nguyễn-văn-Hinh, Nguyễn-văn-Cha, Trần-văn-Nghi và Lê-văn-Ngợ, có bằng sơ-học Pháp Việt được cấp bằng chức Giáo-tập hậu bổ và giao tùng quyền quan Chủ-tỉnh Thủdầumột.

M. Nguyễn-ngọc-Sử, có bằng tốt nghiệp Sư-phạm, được cấp bằng chức Giáo tập hạng tám và giao tùng quyền quan Chủ-tỉnh Bạcliêu.

VĂN UYỂN

DIỆT TÂM QUẢ CHỦ (1)

Đại-Thánh

Đấng-Chí-Tôn cho tôi trí sáng,
Việc dữ lành phân cạn rõ ràng.
Biết suy tội quấy còn mang,
Không lòng chửa cải nghiệp oan dầy dẫy.

Vọng Thượng-Đế nhơn dày đức cả,
Độ cho tôi tâm hỏa giảm lần,
Những đều tội phạm cõi trần,
Khiến lòng tỉnh ngộ đặng gần đàng ngay.

Xui độ-tử khó g hay kiêu thái,
Mà hôn mê chẳng thấy lỗi lầm.
Xin trừ tà quỉ giục tâm,
Xui lòng làm quấy tội thậm ra thường.
Những nghiệt chướng tôi đương lầm lạt.

Là..... tội ác vô ngần.
Nếu không chửa cải ăn-năn,
Thì là quen thói chẳng dần tánh linh
Trên Ngọc-Đế công-binh minh chánh,
Hoá sanh tôi tâm tánh tự nhiên.
Tùy lòng nẻo phải đường hiền,
Rồi theo chỗ vạy vô duyên tại mình
Nếu may đặng tánh linh thiện cải,
Dễ đàng ngay lẽ phải là duyên.
Các đều tội lỗi nhân tiền,
Vì chưng kiếp trước cầu khiên dư dồn.

Bởi lẽ ấy linh-hồn u nhiễm,
Xin Phước-Thần phép nhiệm giải nàn.
Mông ơn Hộ-Mạng Thần-Quan,
Giúp tôi bền chí vững-vàng chống ngăn.

Các tánh xấu cản giăng rào giạo,
Làm cho tôi xa đạo lạt dàng.
Mỗi khi chỗ đặng tánh loàn,
Như thêm một bước tâm phàng cửa hiền.

Ơn Hóa-Công vô biên tử huệ,
Hơn sanh tôi lòng để làm lành.
Cúi xin Thần Thánh chi thành,
Độ tôi miễn viễn tồn sanh ở đời.
May nhờ đặng ơn Trời vô lộ,
Mà thoát nơi biển khổ trầm-luân.

(1) Bài nầy mỗi đêm phải đọc, cầu Hộ-Mạng Thần Quan giúp sức mà diệt cái lỗi chửa cải chưa đặng.

PHONG HOÁ SUY TỒI

Tại hạt B... có một nhà hào phú, cha làm quan ba đời, sau con nhờ ấm dực cha nối nghiệp chăng dân tuy không phải như Châu Văn Vương, chớ trong ngoài cũng nhiều người yêu mến.

Rủi thay người lại mắc phải một người vợ chẳng hiền, trong ngoài đều nghe tiếng, cho đến đồi khách ngoại bang cũng được thiếm nầy yêu mến.

Vị quan trưởng nầy mới thác chưa mấy năm, đồ gia tài lại cho vợ quản xuất. Lối đầu mùa hạ, nghe nói thiếm ta sơ du, có một thằng thầy bá vơ, giả đò đến coi mạch, bốt thuốc, trước còn ở xa, sau xích lại gần, chẳng biết thằng thầy bá vơ nầy nó bốt thuốc làm sao mà xưa kia nó có tình ý với một người vợ khách, nó bốt thuốc cho chú khách nầy có vài tháng mà chú khách đi luôn về Tàu, (theo ông bà) để vợ lại mặc tình nó yêu ấp.

Nay cũng chẳng biết nó dụng thứ thuốc nào, mà thiếm nầy lại quên thù chồng, nghe rỏ lại cũng tại thằng thầy bá vơ nầy nó xiêu mưu, mà chồng thiếm bị ngược hình nay chẳng biết nó để nhằm vị thuốc nào hay, cho đến đồi thiếm nầy mê muội, quên thù chồng, không lo trả oán, lại còn tuôn của muôn ra đặng mua rau mua mảo cho thằng thầy bá vơ nầy, thuốc hay thiệt.

Nghe nói thằng thầy bá vơ nầy lại còn tính kế sâu xa cho trọn gói, là vợ già chồng trẻ cũng duyên, chồng già vợ trẻ cũng tiên ba đời.

Mồ chồng ngọn cỏ còn xanh, thù chồng không trả, ấp yêu sao đành?

TRUNG-NGÔN

VÌ CÔNG ÍCH NÊN MỞ'I

Xin quan Chủ-tỉnh Rạchgiá vui lòng để ý đến giùm

Vì mối cảm-tình chan chứa của chúng tôi đối với làng, cho nên thừa dịp nầy chúng tôi xin tỏ tấc lòng thành. Đã nhiều năm rồi mà làng Vĩnh-hưng chúng tôi vẫn còn chịu thiệt cho đến buổi tân thời nầy cũng chưa có chút gì gọi là văn-minh tiến-hoá như các làng ngày nay. Xem cho kỹ thì làng chúng tôi còn không hơn nổi mấy làng miệt dưới rừng xanh nước đục hiện thời. Xưa kia là lúc yếu-sáng đèn dầu phộng lu-lờ, dân sự chưa mở mang lại đất địa hoang-vu sông cồn rạch cạn dân số không nhiều, công-nho không đủ sức mở-mang cho làng thì chẳng nói chi. Chí như ngày nay nhờ có yếu-sáng văn-minh của thầy Đại-pháp chiếu vào, đất tốt điền phì hơn khi trước, dân số tăng thêm không thua các làng và lại mới đây làng chúng tôi lấy làm may-mắn mà có được một con đường kinh xáng thông thương vào nửa thì có phước biết bao! Nhưng nghĩ lại làng chúng tôi hồi còn khuyết-điểm là nhà việc làng vẻ-vang như làng người chưa có, lại học đường từ-tế cũng không! Cho đến đồi ngày nay chức việc làng còn phải chịu làm việc trong một căn nhà lá thấp-hẹp. Nói cho ngay thì có khác nào quán lều trại ruộng của kẻ nông phu kia. Như thế thì chi cho khỏi đều rủng chí ngã lòng của chức việc làng nhiệt-thành với trách-nhậm đối với cơ dân trong làng! Theo trí tưởng nghĩ suy: nếu ngày nào mà nhà việc làng sẽ có thì mới có thứ tự nghiêm-trang hoàn-toàn trách-nhậm sốt sắn! Chức việc làng sẽ gắn công kiệt sức, khăng-khăng một tấm nhiệt-thành mà làm vuôn tròn phận sự, chẳng còn như lối cũ ngày kia nửa. Khác nào nhà kia được bền vững là nhờ lấy cái nền được chắc-chắn; đủ sức mà chịu trận gió mưa, nếu nền không chắc thì rường cột làm sao vững được. Rứa thời nhà việc làng là nơi đáng tôn trọng của dân lại chánh là cái tiêu-toà thiêng linh để dục hồn sốt sắn của chức việc làng khỏi sa vào đường «bất thiệt-hành» vậy; mà nay còn mắc phải trong cảnh cũ người xưa thì chưa có thể tiến hoá văn minh như làng người cho kịp.

Bởi thế ấy, đều kia nổi nọ làm tuồng trở-ngại cho nên sự sắp-đặt nghiêm trang như làng người tựa như không đúng, vẫn còn tệ! Thế thì chức việc làng cũng thẹn với trách-nhậm chút ít, cho nên những đều "thiệt-hành thiệt-sự" của chức việc làng không ra ngoài mối «lộn xộn» kia!

Còn nói chi qua đến việc công, việc quan — có đòi đến quận đến tỉnh thì cũng ngao-ngán lòng! Vì ghe ai nấy lo mà đi, bạn ai nấy mướn mà chèo, tiền lưng gạo tới đi riêng mỗi người! Chớ có đâu được hoàn-toàn cử-chỉ như làng người ta. Vì vậy cho nên chửa việc làng chúng tôi thường than rằng: «Làm việc làng mà mắc phải như thế thì có chi buồn bằng!» Lại còn một câu nửa là: Rất đồi nhà việc còn lôi thôi như thế thì chửa việc làng cũng không ra ngoài đều nọ lỏ kia. Suy ra thì cũng có cái duyên cớ quang trọng chớ chẳng không.

Nói qua đến trường học trong làng thì học đường ngày nay không hơn nổi cái nhà việc buổi nầy! Nghĩ vì trong làng có trường học là chỗ đào tạo trẻ thơ cho nên được hạng người ích nước lợi dân lại là chỗ trông cậy về cái tiền đồ thạnh vượng của dân và là cái danh vọng của ty giáo huấn nước nhà mà vẫn còn như cũ, đối với buổi văn-minh nầy cũng buồn thật!

Bởi cớ cho nên thấy nhiều xóm trong làng đều có thầy giáo riêng trong đó. Ấy vậy làng chúng tôi còn một đều khuyết điểm là trường học từ tế như làng người chưa được.

Vậy chúng tôi ước ao sao mấy đều nầy sẽ được thành tựu nhờ lịnh thiêng liêng của quan Chủ-tỉnh và quan Chủ-quận thì mới mong mỗi được về đường hi vọng của chúng tôi lâu nay.

Tưởng lại sau nầy chúng tôi cũng xin nhắc lại «về sự cất dồn" là nơi để cho lính tuần lo đều bình tịnh ngăn ngừa trộm cướp cho dân sự trong làng sẽ xin định cất tại kinh xáng chỗ có ngã tư phía ngoài thuộc về ấp Nam-hưng thì bổ-ích cho những xóm xa quan xa làng biết mấy ngàn thước! Lại là chỗ vắng-vẻ hơn hết gần nơi địa đầu trong ba hạt giáp ranh nhau (Rạch-giá-Soc-trang Bac-liêu) là khác nửa...

Vì đều công ích, vì sự cảm mến làng, chúng tôi cầu xin quan Chủ-tỉnh và quan Chủ quận Phước-long để ý đến giùm thì hoạ may làng chúng tôi sẽ được hạnh phúc hơn buổi kia.

Rất mong thay!

Trần Gian: Tân-Dân, làng Vĩnh-hưng

Toà đại hình Mỹtho

xử kỳ thứ ba

Ngày 17 Septembre

(Tiếp theo)

Vụ thứ mười một. — Trần-văn-Kỳ kêu là Chánh, Đinh-văn-Thành kêu là Xanh, Đặng-văn-Mậu, và Nguyễn-văn-Điều, cả bốn đều đánh cướp nhà tên Nguyễn-văn-Khuê ở Bảo thanh (Bentre) nên bị Tòa kết án: tên Kỳ và tên Xanh 5 năm tù, tên Mậu 3 năm cơm áo, còn tên Điều đặng tha bổng vì chứng nó khai gian cho tên Điều.

Vụ thứ mười hai. — Tên Nguyễn-thị-Hương 19 tuổi ở làng Bình-luông-Tây (Gocong) bị cáo về tội đánh người trọng bịnh, nên Toà phạt Thị-Hương một năm cơm gạo lức.

Vụ thứ mười ba. — Vụ chót nầy tuy chẳng có việc chi hệ trọng nhưng mà thiên-hạ đến tại phòng xử xem coi chen chơn không lọt, người người đều nớn-hở vui mừng, là vì có quan Tòa-án đỗ Đỗ-hữu-Trí là người khoan hồng đại-độ, thật một viên quan rất thanh-liêm, công-binh, chánh-trực, xuống xử tên Trần-thị-Đẩu 33 tuổi, con gái của tên Dương-thị-Hội ở làng Khánh-Hậu (Tanan) bị cáo về tội nó giết con của nó khi mới sanh, nó bóp mũi và vặng-họng con nó, rồi ôm đem bỏ dưới mé rạch. Bởi thị-Đẩu nầy có tánh khật khùng khi tỉnh, khi điên, nên từ bỏ lớn không có chồng, song có khi kẻ thèm lạt lớn ăn ái với nó.

Đến chừng sanh-sảng, thị-Đẩu có trí gì khôn đâu nên nó đem dứa con nó mà hủy bỏ như vậy, khi quan Tòa hỏi tra đủ các cớ, biết nó là đứa không thiệt hồn thiệt tánh, nên Tòa tha bổng.

— HẾT —

Giới thiệu sách mới

Bổn-báo mới tiếp đặng quyển «Chuyện giải-trí» thứ nhứt của ông Hoàng thuận-Đặng gởi tặng. — Trong quyển đó tác-giả phiên-dịch những tiểu-chuyện Tây ra cho trẻ xem, vừa vui và vừa có ích, kêu là «chuyện giải trí» thì có lẽ cũng đúng lắm. Bổn-báo xin cám ơn, và nhơn đây xin trích một đoạn ở trong bức thơ của tác-giả gởi cho bạn, để chư-độc-giả biết cái ý của tác giả là thế nào. «Quốc-dân ta nay đang xu-hướng về quốc-văn, nhưng trong các sách mới xuất-bản gần đây phần nhiều là thơ-ca châm-nhi, tiểu-thuyết phong-tình, trong mười cuốn chưa đặng một cuốn nào có tính-đáng. Nên lo sợ thay cho tương-lai nước Việt, vì sách mà phong-hóa suy-đồi, luân-thường đảo-ngược.»

«Bảo rằng sách quốc-văn giáo khoa chưa có thì điều đó không ấc, mà nói đã nhiều rồi thì sự ấy không thật, nên khi tôi cầm viết định dịch sách thì tôi đã nghĩ ngay ra là không chi bằng dịch sách cho trẻ xem.»

B. B.

HƯỚNG TRUYỀN

HUÊ KỲ

Sụp hang đá

Mới đây có một phần cái hang đá Chesapeako ở Ohio (Huê-kỳ) sụp xuống trong lúc người ta đang sửa sang trong hang ấy. Ai nấy kể chắc rằng bọn culi đều bị đè mà chết trong đó.

NHỰT-BỔN

Tình hình kinh tế

Người ta độ rằng mùa mùng năm nay sẽ góp được 62.500 000 koku, hơn năm ngoái được 7 phần trăm, và hơn 5 năm trước từ 4 tới 5 phần trăm.

Có một chiếc tàu của Chánh-phủ chở 4 triệu yen vàng hôm ngày chúa-nhựt đã chạy qua Thế-giới-mới (Amérique). Qua tháng Octobre nầy còn 2 chiếc tàu khác vận tải tới 12 triệu nửa. Người ta nói rằng sự chở vàng nầy cho đến tháng Mars 1926 mới dứt, hầu cho đủ số vàng chửa ở ngoại quốc.

Điều tra nhơn số

Hôm 1er Octobre, bên Nhựt có kiểm điểm dân số thấy nhơn số thành Tokyo tăng lên tới 2 triệu nghĩa là hơn tháng Septembre năm ngoái tới 70.000 dân.

Cuộc hát nghĩa quyên

của hội Vinhlong-Sadec tương tế

Cuộc hát nghĩa quyên tại nhà hát Tây hôm đêm 2 Octobre đã tính tiền thâu-xuất xong xuôi rồi nên hội Vinh-long-Sadec tương tế đã giao số bạc ấy cho Tân-bổn của bản hội cứu giúp những kẻ bị lụt trên Biênhoà.

Kể về tiền bán giấy hát, bán chương trình và của quí ông quí bà hảo tâm quyên vào cuộc nghĩa, tính ra nội đêm ấy thâu đặng 2010$00.

Bây giờ phải trừ tiền mướn gánh hát Annam hết 160$ và tiền sở phí lặt vặt 133$69 nữa cộng là 293$69, thì còn lại số bạc 1716$31 hội đã giao cho quan Tấn-sĩ *Lê-quang-Trinh* rồi.

Cuộc hát nghĩa quyên nầy mà được kết quả mỹ-mãng như thế cũng nhờ có quan Tấn-sĩ *Lê-quang-Trinh* hết lòng lo lắn, nên có nhiều viên quan và thương-gia Langsa quyên tiền giúp hội và các vị phú hộ hào gia Annam cũng đua nhau mà bố thí nữa.

Như bà *Lê-quang-Trinh* cho 300$, ông Trần-khắc-Nhượng, Hội đồng quản hạt mua một tấm chương trình tới 30$.

Trong đêm ấy lại nhờ có đạo nhạc cơ binh bộ thứ 11 giúp vui, còn quan Huyện Của thì lãnh in chương trình, và lời rao giùm chớ không tính tiền giấy mực.

Bổn-báo biên tên quí ông quí thầy hảo-tâm phụ giúp trong cuộc hát nghĩa quyên nầy dưới đây và xin thay mặt cho những kẻ bị thủy tai mà kính lời đội ơn quí vị:

MM. Lê quang Trinh, Trương thành Thường, Lê văn Bền, Lâm văn Hùng, Phan trường Thọ, Huỳnh văn Hình, Đặng văn Ngọc, Lê văn Giảng, Lưu văn Phòng, Nguyễn ngọc Diêu, Quách văn Thời, Võ văn Hưởn, Nguyễn văn Cứng, Đặng văn Bửu, Đặng văn Châu, Nguyễn văn Bút, Nguyễn văn Ngưu, Nguyễn văn Xuyến, Nguyễn văn Nho, Lý thành Thời, Nguyễn văn Quí, Nguyễn văn Sô.

Bổn-Báo

Cântho'

Vì tình nên mới.....

Hôm 3 Septembre rồi đây tại châu thành Cần-thơ có xảy ra một tấn bi-kịch «Vì tình nên mới.....» rất ghê gớm. Ấy là tên Ng-văn-Thơ cầm con dao bầy mấy tới chém tiểu nhân là Trần-thị-Sanh rồi trở lại cắt họng mình hầu có dứt nợ tình mà đi về âm kiếp.

Người ta hay việc dữ xảy ra lật đật chở cậu ta vô dưỡng-đường, nhưng khiến vừa tới nơi thì bổn kẻ sát-nhơn đã nhẹ mình bay qua Tây-Phương phật!

Tôi nói đây là lời sơ lược tóm tắc bổn tuồng, xin chư tôn rảng chờ kỳ sau sẽ có tin tiếp diễn rất tường tận.

A-mu-rơ.

Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74)
tặng cho Kho Sách Xưa của Quán Ven Đường.

Hài đàm

Thợ cạo !

Thằng Bé. — Nè ba-ba, chú sáu làm việc ở sở nào, mà con thấy cũng mai đi chiều về, giày tây nón nỉ, cờ-ra quách, u-hoe, nhưng cớ sao con nghe mấy thầy họ lại kêu chú bằng *thợ cạo* hả ba-ba?

Thầy thông cười. — Con rản mắc quá. Chú sáu con cũng làm việc như ba-ba vậy, song khác sở, con bày đặt chuyện chi ổ sáu con hay được chuởi nát...!

Thằng Bé. — Ba-ba nói lạ quá. Hôm qua con lại chơi nhà thầy bảy, một lát con thấy chú sáu bước vô tới cửa, thì trong nhà thầy bảy ngó thiếm bảy mà nói như vầy : « Nó tới cạo đầu khô mình nữa đó ! » Vậy thì chú sáu không phải là « thợ cạo » chớ giống gì ?

V. H.

ĐôngPháp Thời-sự

SAIGON

GIÁ BẠC

Kho bạc	12f. 15
Banque de l'Indochine	12 20
Trung-kuo Kung-ngeh Ngân-hàng Banque Industrielle de Chine)	12 10
Hongkong et Shanghai	12 10
Chartered Bank	12 20

GIÁ LÚA GẠO :

Mỗi tạ gạo một trăm kilos chở đến tỉnh Saigon và cái bao nhiêu :

Lan Vĩnh-long	5 80	tới	5 90
Lan Gò-công	6 10	—	6 20
Lan Sài-gòn	6 00	—	6 10
Lan Rạch-giá	8 05	—	6 15
Lan Cao-mên (trắng)	5 45	—	5 55
Lan Cao-mên (đỏ)	5 00	—	5 10
Gạo tương tự	5 99	—	6 00

Giá giấy Quốc trái Đông-Pháp : 50$ 50

TÀU ĐI CÁC NƯỚC

TÀU TỚI

Chiếc ADEN ở Marseille bửa 1er Octob sẽ qua tới.

Chiếc CHANTILLY ở Nhựt bổn và Trung-Huê bửa 2 Octobre sẽ qua tới.

Chiếc AMAZONE ở Annam và Bắc-kỳ bửa 6 Octobre sẽ vô tới

Chiếc G-G MOUNE ở Singapore bửa 7 Octobre sẽ qua tới.

Chiếc AMIRAL NIELLY ở Djibouti đã chạy qua Đông Pháp hôm ngày 11 Septembre

TÀU CHẠY ĐI

Chiếc PAUL BEAU bửa 2 Octobre chạy qua Bangkok.

Chiếc CHANTILLY bửa 5 Octobre chạy qua Marseille.

Chiếc AMAZONE bửa 9 Octobre chạy qua Marseille.

Chiếc ANGKOR bửa 9 Octobre chạy qua Trung Huê và Nhựt bổn.

Saigon

Tin mới

Kính cho quí cô, quí bà đặng hay, chiếc tàu Porthos bên tây mới qua, M. François Sự ở Chợ-cũ Saigon, 76, rue Vannier, có đặng ít gói hột xoàn thiệt là rất cật kỹ tốt ! Xin quí bà, quí cô mau chơn đến mua giúp người Annam.

Vả lại M. François Sự đáng tin cậy, và chiều hiền đãi sĩ bặt-thiệp, chẳng phải như bọn da đen xảo quyệt gạt gẫm và nhục mạ các cô vậy.

Một công hai chuyện

Mới đây có một ông bầu, vì trời mưa ướt át, bát không được mấy khá, nên mới đem mới giùm cho một chú kia, trước ăn huê hồng, sau như may có được việc, đặng đem gánh bát đến bát giúp vui trong tiệc khai bằng, và sẵn đó lảnh luôn bát chầu cho mấy làng lúc kỳ yên năm tới.

Thiệt là mưu mô, thiệt là lợi bại, bên chi mà kẻ râu mày có quyền có tước không hạ mình mà quạo hạ kẻ *tiểu-nhơn*.

Cholon

Cờ bạc lộng

Ai lại chẳng rõ cờ bạc là một đều quốc cấm nhưng vậy mà sao càng ngày nghe nói càng tăng lên mãi.

Mới đây tại làng A. L. có chủ hương bày ra chứa một sòng me rất lớn. Sòng me nầy, mới nổi lên mấy tháng nay, mà nó đã hại cùng nhiều người kêu rêu vì nó.

Thật chẳng kể luật quan phép nước là gì ; miễng lợi cho mình, còn hại cho ai trối kệ, chủ hương nầy đây cũng đã có lảnh phần trách nhậm trong làng, lẽ chủ phải rõ luật nước lắm chớ ! Sao chủ lại vì lợi mà quên mình.

Vậy ước sao quan trên cho người dọ thám, đặng trừ cho tuyệt sòng me nầy, mà làm gương cho kẻ dục lợi trái phép.

San Hà

Biênhoà

Sự rủi ro tại Chợđồn

Lối một giờ rưỡi trưa, có cái xe hơi N 5264 của Nguyễn văn B... Saigon, đi đâu chạy về, trong xe có hai người đàn-bà ngồi, tới gần Chợđồn chỗ khúc quanh, đương lộ đang sửa lại đá còn lôm-chôm, ông cáng đậu bàn tay mặt, xe hơi tránh khỏi ông cáng rồi vượt qua cùng bên tay mặt, mà chạy rất mau, thấy xe đò đi trước ý muốn qua mặt chơi. Song qua khỏi ông cáng rồi chừng vài chục thước, chạy xẹt trong lề cáng một tên học trò đang đi học, đâu bị năm sáu vít rất nặng và sâu, máu ra lai-láng và bất tỉnh nhơn sự. Ngu ở trò nầy đi dựa lề, nghe xe tới nhảy lên lề mà tránh, song xe còn rượt theo mà cáng ? Phải cáng một tên học trò sao, còn cáng luôn cái thùng thiếc của dân làm đường xẹp-lép và muốn ủi luôn dân làm đó nữa, song mấy người ấy có nhờ cuốc chỉa chống nhảy khỏi nòn rủi mà may duy có một người bị trầy chơn còn hai người bị văng nón. Xe cáng tên học trò rồi nhờ xe hơi có ba người Langsa thấy mới triệt xe lại, biên số xe và lấy giấy tờ của chauffeur. Còn phần làng bắt xe chở tên học trò qua nhà thương cho quan thầy khán và điều trị, và báo cho cò hay. Cò qua lấy ăn kết. Vụ nầy. còn đang tra xét. Đó chư khán quan xét coi, đường bắt cầu là chỗ nào sửa lại, Nhà-nước cấm bản dặn xe phải chạy chậm (au pas) mà mấy người chauffeurs không tuân lời. Ấy là trái phép đó. Vụ trên đó là bởi tại ai xin chư vị khán quan xét thử ?

May tránh lên lề mà còn theo cáng?

Phanthiết

Một cái thảm trạng trên đường xe lửa

Đêm 3 Octobre nhằm ngày thứ sáu lối 1 giờ khuya chuyến xe hỏa từ gare Mương-máng về Phanthiết, có nghiền chết hai mạng lối sau tỉnh thành. Hỏi ra thì một người tánh danh là Phạm-Tân 23 tuổi, cựu Lý-trưởng làng Trinh-tường và một người tên là Nguyễn-văn-Mọi, 17 tuổi làm nghề nông-phu.

Hai người cha mẹ vẫn song toàn, cửa nhà sung túc. Nguyên cách hai tháng nay vì trời hạng, đồng khô khan, vừa chiều hôm ấy có chút mưa nửa, nên nước bên về, hai người bòn cùng nhau tháo nước vào ruộng gần đường xe hỏa, mà cũng vì sợ kẻ đồng nghiệp tranh giành, nên phải canh giữ suốt đêm, trương thân lao khổ, đương lúc mây quang trời tạnh, ngọn đông-nam hiêu hiêu vào mặt, lại vừa tiếng than sầu, ánh hồng-nhựt khuất núi đã lâu, êm tai mỏi mắt, đôi bên cùng nhau trải chiếu lên đường rầy, nơi cao ráo, trước đỡ hô hấp lấy không khí thanh tao, sau cho đỡ chút cơn mưa nắng dãi dầu, nào ngờ lúc bấy giờ, đều vui thú, khí nồng nàn nó làm cho quên chuyến xe hỏa đêm thứ sáu, vật mình lăn xuống dưới bóng trăng thanh mà yểm điểm giấc điệp. Thoạt đầu canh tư lối một giờ khuya, chuyến xe hỏa băng khoán vượt đến, có hồn gầm hét vang trời, chỉ một phút đồng hồ, mà than ôi ! cho hai nhân mạng tang tành trăm mảnh, đôi oan-hồn liền xuống suối vàng; tên Nguyễn-văn-Mọi thì từ chỗ bị cán cho đến chỗ hài thi vẵng nằm ro dọ thì dài độ 200 thước, khúc đầu thì chỉ thấy cái miệng, còn óc và sọ thì mất, cánh tay phải bị nghiền làm đôi, hai chân dứt tiện.

Còn tên Tấn thì không nói chi được, thịt rơi từ mảnh rớt lúc ngúc theo đường dài độ 400 m, ôi chỉ lấy thùng lượm thịt.

Cái thảm trạng mới rồi đây thiệt là thương hại cho thân nhơn đôi kẻ oan hồn, người lăng kẻ khóc cảnh trí ai bi.

Nghĩ mà tiếc mà giận thay ! thương cho thân thể tôi tàn, chết chẳng được hoàn thân nguyên xác tiết cho đôi chàng tuổi hãy xuân xanh, ơn vũ trụ chưa chút mảy lông báo đáp, và lại vận mạng chưa phải đến kỳ.

Giận cho hai chàng trí-não còn khờ, dại chi như vậy, thiếu gì là chỗ thanh sạch, tha hồ mà xúc cảnh thỏa tình nỡ đem thân phận gieo nơi miệng hùm hang cọp, dỗ đến nơi hài-thi ra thỗ ấy mà chịu tiếng dại đồ đời, chết như vậy sự thế nào vinh.

Song tác-giả xin nhắc lại rằng nơi nầy chẳng nên lấy làm thường, tôi hồi tưởng tháng 6 năm ngoái cũng chỗ nầy một ông lão bị nghiền — Việc sinh mạng con người nên cẩn thận mà tự gìn giữ lấy thì hay hơn, chớ phó mặc sự sống thác nơi quyền tạo hóa.

S. Phạm Hiền
Phanthiết

Govap

Vụ chết bí mật

Đêm 14 qua 15 Août 1925 thiên hạ cũng có lẽ còn nhớ rằng ông già Phạm-văn-Của kêu là Đội Của ở làng Hanh-thông-xã (Giadinh) bị kẻ gian vào nhà của ông trộm đồ và giết ông mà không dấu mở cạy cửa chi hết, sáng ra chừng 7 giờ vợ ông thấy chồng ngủ trưa mới kêu mà không đặng bèn phá cửa vào thì ông đã chết hồi nào rồi. Đã ghe phen sớ mật thám truy tầm kẻ tàng bạo bất lương nầy mà không ra mối mang chi cả. Mới đây có thầy đội Nguyễn-văn-Sao và lính Phan-văn-Đứa, Lê-văn-Út, Võ-ngọc-Đài, là mật thám danh tiếng đã rền lục châu, lấy hết mưu lược dọ dẫm mà truy tầm mới bắt được tên Đặng-như-Nhơn là tay sát nhơn đoạt của. Sự tích như vầy : Nguyên tên Đặng-như-Nhơn nầy là thầy « Minh-sư » ăn chay niệm phật nổi năng xbuôn phép, ông già Của ngỡ là người hiền lành cho tới lui thường lâu ngày thành ra quyến thuộc. Một ngày kia chàng ta dòm thấy đồ của ông Của nhiều chôn mất, chờ đêm tối sẽ ra tay mà thâu đoạt. Lúc nó đương cạy tủ rủi thì ông già Của hay biết nên nó mới dành ra tay tận sát cho biệt tích, rồi nó mới lấy nào là mền gấm, quần hàng, áo nhung, và vàng bạc với 2 là bằng khoán ruộng. Mưu của đứa đại gian đại ác ấy là lấy 2 là bằng khoán ruộng ấy nó mới âm mưu với tên Quang viết 1 cái giấy tên họ của ông già Của đứng thiếu nợ tên Nhơn 20$ và thế 2 là bằng khoán rồi mạo điểm chỉ của ông. Nghe nói tên Quang nầy là con của sáu Thám là tay dầu thầy du côn tại Gò-vấp. Và lại tên Nhơn biết chữ song nó mượn tên Quang viết cho khác chữ. Nghe vậy thầy trò thầy đội Sao mới sắp đặt kẻ mua ruộng, người thì đem mối rồi mời tên Nhơn đem bằng khoán ra mua.

Gặp dịp Nhơn mừng hối hả đem ra, coi lại thiệt quả bằng khoán của tên Của đứng bộ, nên Nhơn bị nắ tròn và đã thú thiệt các tội nó đã làm. Hiện nay Nhơn đã ngồi khám lớn chờ ngày quan trên lên án. Ôi ! Thế cũng Thầy tu....

Travinh

Duyên phận lở làn

Tại sao mà thiếm Nguyễn-thị-Tảo cư ngụ tại làng Vĩnh-trượng, mặt buồn dào dạo, lại đứng ngoài cửa chuởi rứa ai đó ? Lợi mà hỏi thiếm, thiếm than rằng : « việc ức nên phải làm như vậy, cho hả hơi giận ». Vậy thiếm cho tôi biết câu chuyện ra sao ? — Ôi ! nói mà làm chi em. — Vậy dể thiếm chuởi hoài mệt mà lại vô ích, chi cho bằng thiếm tỏ cặn chuyện với tôi, đặng có biết quân nào làm đều vô lễ với người nhược chất đó ! — Ừ ! Vậy em dòm vô nhà qua coi đó — Cha chả ! Có đám chi sao, mà chưng dọn rực rỡ dử vậy, tiền bàn, lư, chân đèn chói màu ánh đỏ trong nhà. Có tiệc chi đây thiếm ? — Phải da em. — Vậy mà sao thiếm chuởi rứa ai dử vậy. — Ủa, vậy em không thấy con gái lớn qua ngồi cú-sụ nơi xô bếp đó sao ? — Mà tại sao vậy ? — Số là như vầy, bữa hôm qua, tính đưa nó về nưng khăn, sửa trấp, cho một thằng tổng kia. — Ừ, việc tốt chớ sao thiếm buồn như thế ? — Như vầy, trọn ngày quí khách, thân bằng cố hữu, đến chật mà chờ họ đàng trai. Nói thiệt em, qua cũng hết lòng lo cho con, nào bò, heo, vịt gà, bánh bổi, thịt quay, nhứt nhứt món gì không thiếu, cho đến đồi đồ y-phục sắm cũng đủ, mà ôi thôi, từ ban mai cho đến chiều tối, chờ hoài không thấy, làm cho đồ ăn nguội lạnh, mấy ông đi họ, ngồi uống nước trà mà chịu. Em nghĩ coi, từ ban mai cho đến chiều mà ai lại không đói, nhưng phải chịu, làm cho sư, trượng, phiền qua hết sức. Thiệt thằng tổng bạc ngãi lại vô-tình, dây ta sẵn lòng với nó, nó lại phụ con ta, đã vậy không tiếng chi phải-quấy mới tức cho chớ. Em nghĩ coi có đáng chuởi nó không ? Đã vậy mà con ta, hôm qua tới nay tam sầu bạch sát, vương lấy bịnh thất tình, làm chi không đặng hết, chớ trước bữa đám cưới đâu vậy, vui vẻ quá, làm công-chuyện coi bộ không biết mệt. Nay coi dáng cổ chôm-bôm, dây khỏi nó đau đâu ? Thiệt tức ấng tổng-vô tình.

— Không phải đâu thiếm. chắc tổng ta có vợ xấm, khi hay tin vậy, vợ bắt đem về, nên mới ra tình-cảnh như thế da ! — Phải, qua có nghe, nhưng nghĩ vì khách trú thằng nào lại không có vợ xấm, con mình nó về làm bé mà, miễng là sung-sướng thời thôi. — Ủa, vợ khách mà sung-sướng lắm sao ? — Ừ, em coi mấy đứa vợ khách đó, tối ngày ăn rồi có lo đổi mái, chớ có làm đều chi động mông tay đâu ? Vậy thôi thiếm kiếm thằng khác gả. — Thôi thôi, qua kiếu đi, một lần biết mặt mấy chú tổng cụt đuôi rồi, — Bây giờ thiếm tính sao ? — Chuởi-ba tiếng bỏ. quên vô tình !

Câu chuyện như vậy, chư độc giả nghĩ có tức cười cho mấy thiếm ham gả con cho khách không ? Biết bọn ấy đã có vợ mà lại đem con gái mình kêu gả làm bé người. Nay mới biết, thời đã muộn, chỉ chắc còn nhiều thiếm cũng lâm-le muốn gả con cho khách nữa.

Nghĩ ra như vậy, cũng buồn giùm cho gái nhà Nam, một mình đã chẳng được một chồng, lại phải đem thân làm bé người ngoại-quốc, Buồn thay !

Ai tin

Mới nghe tin chẳng lành rằng bà thân mẫu của ông Trần-minh-Quan, cựu-giáo viên trường Batiêu mới từ trần.

Vì nghĩa cố giao, nên tôi mượn chút giấy nầy phân ưu cùng bạn và cầu chúc cho linh hồn bà đặng tiêu diêu nơi cõi thọ.

Lê-minh-Thời. Antrương
kính điếu.

Thôt-nôt

Tỉnh Biên-hòa bị lụt, nhơn-dân đỡ-khổ, chẳng có nhà ở, cơm chẳng no lòng.

Ôi ! Tình cảnh như vậy ai mà chẳng đau lòng xót ruột thương người đồng loại, nên nào là hội dấu cầu nào là hội tương-tế, hội nầy kêu hat góp tiền, hội kia đấu cầu cho công chúng xem đặng lấy số tiền gởi cho Đồng bào đương cơn đói lạnh.

Cả thảy trong sáu châu, thiện nam tín nữ thấy đều động lòng bác-ái chẳng nở điềm nhiên, đành lấy mất mà ngồi, nên kẻ ít người nhiều tùy theo sức. Giàu có thì ngàn, trăm, còn nghèo thì đồng, cắt.

Tôi rất buồn cho quận Thuntnốt đây cũng làm kẻ giàu có dư muôn dư triệu, lúa đầy bồ bạc đầy rương, mà từ ngày tỉnh Biênhòa bị lụt đến nay, tôi có ý chăm vào các báo lông-nghe ; coi có ông mô vì đồng-loại vì nghĩa vụ, mà xuất một số tiền nho-nhỏ một đôi cắt mà gởi lên trên tỉnh Biên-hòa chăng.

Dạ thưa không ? êm ru chẳng nghe ông nào tính qua việc ấy ; và chẳng nghe than-thở một tiếng rằng ; thương Đồng-loại vì bị ách nước mà phải chịu đều cam khổ, cơm chẳng no lòng, áo chẳng có mặc.

Chỉ ông nầy tính xắm xe hơi đi chơi đặng ra nhà hào-hộ. Ông kia xuất số tiền to lớn mua chỗ ăn chỗ ngồi ; ôi ! còn nói chi qua việc chơi-bời, dám mua một trận cười, cũng mấy ả bồng lâu một đôi trăm chẳng tiếc, lại còn khoe-khoang, việc sài láng phí như vầy ; mấy ông xem đồng tiền tấm bạc nhọ dường thể mấy lông hồng, còn việc nghĩa chẳng dám xuất đồng nào xem dường như tiếc lắm.

Lúc nầy mấy ông cũng nên xuất ra kẻ ít người nhiều mà gởi cho đồng bào ta trên Biênhoa đương cơn nguy khổ. Như vầy mới đứng trượng phu quân-tử, gặp việc nghĩa nhơn có nài chi tốn kém.

Còn bọn thiếu-niên ta cũng kể ít người nhiều hùng hộp gởi giúp đồng-bào ta, mới đáng phận mày râu, không uổng người trên thế.

Mấy ông cũng biết phước nầy còn lớn hơn phước đúc chuông đi chùa. Tôi viết bài nầy là vì nghĩa-vụ, vì phận râu mày, vì đông-loại chớ chẳng phải kích bác ai ; xin quí ông miễn nghị.

Kim-Long

Bacliêu

Xin quan chủ tỉnh ghé mắt

Nguyên làng Long-điền về nạt Bacliêu có 2 ấp Cây-giang và Cái-cùng. Nhà việc và bàn hội-tế ở tại Cây-giang, còn tại Cái-cùng có cất 1 nhà việc ngành có 1 người Hương-giáo và Hương-hào coi trong ấp.

Chẳng hiểu tại sao cái nhà việc tại Cái cùng đây chẳng ai lo xem sóc, lủ mục dồng đắc trâu bò vào đậm phá dơ dáy vô cùng. vách ngã cột xiêu, trống sau trống trước mà chẳng ai ta rãy. Nghe rằng ông Hương-giáo và Hương-hào đây từ ngày ra lảnh việc đến nay chỉlnh lo thủ lợi, nào cần đến việc quan. Vả lại mỗi năm đều có xuất tiền công nhơ đặng tu kiếu bồi lộ và tu bổ nhà công sở. Song tiền tiêu mất mà nhà việc thì xiêu theo ngọn gió. Lại còn con đường lớn trong xóm thì bùn lầy, heo lội bầy lầy dơ dáy (rất trái phép vệ-sanh) trâu bò đậm phá, thành ra 1 ấng bùn cầu cặng, mới trông vào nào biết đặng con đường. Năm 1924 quan quận Giaral vưng lịnh quan trên có đến xét, song rồi đâu vẫn còn y. Vậy mong sao quan Chủ-tỉnh Bacliêu phải người xét cho kỹ càng coi quả cùng chăng.

Sau đây kỷ giả đề vài lời hầu đến tai 2 chú Hương đây, và chẳng mình làm tôi, thọ hưởng lương bổng của nhà nước mà chẳng lo khám phận sự, như thế sao chẳng hổ thẹn vậy. Hay là khi cử lên rồi, ngồi chúng cho có mặt, choán mất cái địa vị rồi thì việc ai nấy lo thì có ích chi đâu. Còn đều cần là phải chi có 1 người Hương-quản đặng lo việc tuần phòng chớ chính tai tôi nghe thì nơi ấp đó, lủ côn đồ lũng tụ tập phá khuấy người mà làng vẫn trơ mắt ngó.

Thiên-Đình

Longxuyên

Coi mạng người như kiến

Mới hay tin rằng sắp con của Trần-thành-Long ở Cầnthơ vì sự giành giựt hành khách đi xe hơi tại chợ Longxuyên mà dám vát súng bắn chết tên Thơ, và tên Cụt với Tài trượng bịnh.

Vì số báo nầy chật chỗ vậy kỳ sau tôi sẽ thuật rõ chuyện nầy cho chư tôn tường tắc.

YẾT THỊ ĐẤU GIÁ

Avis d'Adjudication

Lieu, date et heure de l'Adjudication.
Inspection de Mytho, le 27 Octobre 1925 à neuf heures.
Objet de l'Adjudication : Construction d'un Logement avec dépendances pour le Secrétaire de Province de Mytho.
Importance des Travaux : Quatorze mille soixante deux piastres, Quatre vingt huit cents (14 062$88)
Cautionnement Provisoire : Deux cent quarante piastres (240$00)
Cautionnement Définitif : Trois mille huit cent quarante francs (3840 f.00)
Bureaux où le Cahier des charges et les dessins peuvent être consultés.
4° Bureau du Gouvernement à Saigon et Subdivision des Travaux Publics à Mytho.

Mytho, le 31 Août 1925.
L'Administrateur,

Avis d'Adjudication

Lieu, date et heure de l'Adjudication : Bureau de l'Ingénieur en Chef des Travaux Publics à Saigon le Jeudi 22 Octobre 1925, à dix heures.
Objet. Fourniture de 5.000 mètres cubes de latérite nécessaires à la construction de routes et à l'empierrement de terre-pleins sur le quai de Khanh-Hoi, à Saigon.
Importance approximative de la fourniture : 14.500$
Cautionnement provisoire : Deux cent quarante piastres 240$00
Cautionnement définitif : Quatre mille huit cents francs 4.800f.00
Bureau ou le Cahier des charges peut être consulté : Division des travaux du port (Travaux publics), à Saigon, tous les jours, excepté les dimanches et jours fériés ; aux heures ordinaires d'ouverture des bureaux.

Saigon le 30 Septembre 1925
L'Ingénieur des Ponts et chaussées;
Chef de la division des travaux du port,
Signé C. BRICKA

Xin chớ bỏ qua cơ hội tốt

Kính quí bà, quí cô,

Vì niệm tình quí khách chiếu cố hằng ngày mua bán với bổn hiệu nên y lệ thường niên. từ ngày 28 Septembre cho đến 10 Octobre 1925, bổn hiệu sẽ bán hạ giá các món hàng trong tiệm đặng đền ơn quí khách.

Nên kính mời quí bà, quí cô, dời gót ngọc đến xem chơi và mua giùm.

Kính cáo

WASSIAMULL 34-36, rue Catinat

Gần nhà bán thịt Guyonnet phía tay mặt

H. DELPEYRAT

Khi trước là Hãng E. POURTOU
Số nhà 83 bis, 35, 37, 39
đường Amiral Dupré Saigon
RƯỢU CHÁO, RƯỢU MẠNH
RƯỢU KHAI VỊ, RƯỢU TIEU-BO

BAO GIỜ HIỆP-PHỐ ?

(Ái tình Tiểu-thuyết)

Tác-giả : TRẦN-HỮU-DO
(Cao-lãnh)

Trong duyên gặp gỡ là duyên,
Trong tình vẹn vẻ đôi bên là tình.
Mấy lời sắt đá đinh-ninh,
Xa xuôi ai có thấu tình chăng ai ?

II

Người cố-nhơn ấy là ai ?

(Tiếp theo)

Chàng *Việt-Nam* nghe bạn nói có ý tự-thẹn một chút, ngó lảng qua chỗ khác. Người bạn kêu chàng trao cái khăn cho mình xem quả một bức khăn của người nữ. Cái khăn bằng lụa mỏng màu hồng, viền ren trắng. ở trong nơi góc nầy có thêu nổi nhành hường, con bướm, góc nọ hai chữ « Bonne amitié », kế dưới lại thêu hai chữ D. và C. bằng chỉ đỏ, tréo lộn nhau. Anh bạn thấy mấy dấu-chỉ ấy, lòng khó nén nổi mừng, vội vàng tiếp rằng :

— Thật, nhân-duyên bão hiệp đó ! Không duyên chưa dễ vào tay ai cầm. Nên cất hơn là nên trả, đó quí-hữu ?

— Người ta vì hoảng sợ mà bỏ quên lại, nếu được không trả, đã lỗ-sái nghịch với lương tâm mình lắm, lại thêm mất phép lịch sự nữa. Ngày sau có lỡ ra việc gì, lỗi tại nơi ai ?

— Nói phải, phải mà không biết sao làm được, vậy quí hữu muốn trả làm thế nào ? Người đi một nơi kẻ ở một nơi, dễ mà nên !

— Thôi, anh em ta hãy ở lại đây chơi, đợi họa may người có trở lại chăng ?

Hai người ngồi lại bàn uống rượu, trò chuyện hết sự nầy qua sự khác, mất cho đến mười một giờ hơn mới ra về, không thấy ba người trở lại. Cam chịu người được nhân-duyên hảo hiệp, bức khăn hồng nầy gọi chút của tin, chẳng qua vì chàng *Việt-Nam* vốn còn tuổi trẻ, trong biển tình mới một bước đầu, nên lòng e-lệ. Bằng như ai biển tình đã đầm-đuối nhiều khi, trường tình đã lăn-lóc lâm lúc, còn sợ gì, còn thú gì, cái hương tình đối với họ không thấm-thía gì, thoạt bay vào, thoạt tan đi, đổi thay hồng biết bao nhiêu thứ. Việt-Nam nầy bấy lâu óc non còn trong-trẻo, tuổi xuân như trăng mới cung, như hoa mới nở, nhụy còn vàng, hương còn ngát, chưa một mối cảm gì in sâu vào trí, chưa nhuốm một mùi hương tình trong lòng, nay có cảm tất phải cảm sâu, hương tất thấm-thía. Ôi ! Khi thoạt nghe anh bạn nói : « nhân duyên hảo hiệp ! », lòng nghi cho bạn nói cười, tiếp câu « không duyên chưa dễ vào tay ai cầm », chàng thêm ngại lắm. Ngại mới ở lại đợi người, đợi người không có cố-nhiên nhận lảnh, mà sự nhận lảnh nầy đối với tâm-tình chàng bất quá là một của xí được. Chỉ thầm tơ hồng quả là duyên gặp-gỡ, tình bầu nghĩa bạn rõ là phận tương-thân ; cô trời mà cũng cô ta, đã duyên mà lại nợ.

Về đến nhà, chàng liền tay luống cầm xem lật qua lật lại, xét đường kim mối chỉ thật là khéo, chữ thêu hình vẻ thật là hay, cái sợ e lúc trước bèn đổi thành cái cảm-tưởng. Mà như đã nói, không cảm thì không nên sự gì, mà đã cảm không thể chẳng cảm sâu, cảm bèn sanh lòng nghĩ-ngợi, cá-nước duyên ưa, tình bậu-bạn mà là tình tri-kỷ, một mình một bóng ở nơi thư phòng kia ngày đêm suy-tưởng, hoài-vọng, cân-nhắc; bàn-hoàn, như say như dại, như nhớ như quên.

Phượng-cầu dầu lựa nên cung,
Ngọn cầm biết gởi được lòng hay chăng ?
Xe duyên hẳn phải xích-thằng
Thì xin xem sổ dưới trăng kẻo còn !

III

Thì-giờ như nước chảy, kể từ ngày chàng *Việt-Nam* bắt được bức khăn hồng, thấm thoát nay được bốn ngày dư. Trong lòng chàng biết bao đều nghi-ngợi, hết xa thôi lại gần, người đâu gặp-gỡ làm chi ? Vì chăng duyên gặp-gỡ, ba-sanh âu hẳn nợ-nần, của tin kia dễ vào tay ai cầm, mùi hương thoang-thoảng bay ra kia dễ ai nhuốm đến ? Ôi, trong duyên gặp-gỡ là duyên, cái cảm-tình của chàng bấy giờ đối với bức khăn hồng lai-láng như mấy nguồn như nước biển, không biết đâu là bài là bờ. Kia mai nầy là lễ nghỉ được ba ngày, trong khi cảm-sầu lai-láng tưởng nhớn đó đi chơi, có lẽ mượn đều dễ khám-phá tâm sầu-tình mình được vậy. Ừ ! Thường cái cuộc lữ-hành là một phương-pháp gở nỗi sầu-tư, trong ba ngày nghỉ không đủ đi chơi xa được. Chàng bèn xin thêm hai ngày nghỉ nữa, thành ra vừa nghỉ lễ vừa nghỉ tết đầu-năm hơn một tuần lễ. Trước có thơ người bạn ở Rạch-giá gởi mời vào chơi, thừa thì-giờ rộng-rãi nầy trước đến thăm bạn, sau tầm biển kẻo lòng tốt của bạn mời hoài cũng ngặt. Ý-chỉ nhứt định, buổi sáng mai là ngày chàng khởi-hành vậy. Nào ngờ cái đêm hôm qua đã xem lễ nhà-thờ rồi, chàng trở về nhà còn thức nữa, gần bốn giờ khuya mới nghỉ, giấc ngủ ngon làm cho chàng trễ xe-hơi xe-lửa gì hết cả. Thôi, sáng đi không được, thì chiều đi, nhơn dịp đi ngang qua Mỹ-tho ghé thăm người cháu rồi nghỉ đó một đêm, sáng ngày đi, không thể nào trễ nữa được.

Năm giờ chiều ngày ấy, *Việt-Nam* đã ở Mỹ-tho, mướn phòng ngủ để hành lý và nghỉ đêm ở đó. Vả, lúc nầy phòng ngủ ít người ở, phàm khi có người đến có thể mà phân-biệt nhau được. Khi *Việt-Nam* vào mướn phòng nghỉ, trong đó không có phòng nào có khách ở chỉ phòng số 9 có mà thôi ; chàng bèn biểu người mở cửa phòng ở phía ngoài, số 10, gần bên phòng số 9 kia vậy. Chàng vào để hành-lý ở đó, rồi khoá cửa ra đi chơi, đến nhà người cháu, mãi đến mười giờ đêm mới về. Thành ra, khi vào ở phòng, biết có người phòng bên cạnh, có nghe tiếng người ở bên cạnh, mà không lưu-ý đến, tự-tưởng bất quá là khách qua đường như mình đó thôi.

(Còn nữa).

Tôi mới dựng nên một nhà ngủ rất phải cách vì là trước khi cất nhà đã có vẽ họa đồ đặng làm phòng ngủ, nên phòng vi mỗi căng mỗi phòng rộng lớn tinh khiết theo cách vệ sanh: giường mùng, ra, nệm, gối, bàn ghế mới tinh hảo, chỗ rửa mặt, phòng tắm, phòng tiêu đều có máy nước chạy.

Kính mời quí ông quí bà có dịp đến Saigon xin ghé lại TÂN-HÒA-KHÁCH-LẦU tại đường Boulevard Bonnard số 88-90 ngan gare xe điện khí chợ mới Saigon mà nghỉ thử một lần thì rõ lời tôi bố cáo đây chẳng sai.

Chủ Tân-hoà kính thỉnh LÊ-VĂN-LỘC

Công-ti Quản-hạt đại thương

Công-ti nặc-danh vốn 30.000.000 quan

Grands Magasins Charner

SAIGON

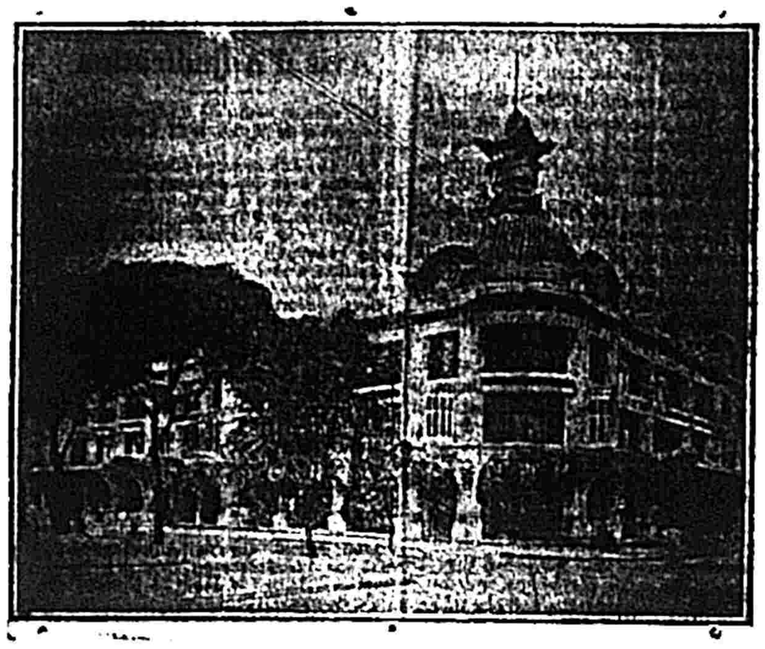

Dầu thơm — Đồ rửa mặt — Đồ vàng bạc — Đồng hồ — Kiến con mắt — Viết-mực — Đồ bằng sắt — Thuốc men — Đồ aluminium — Đồ sanh — Dao nĩa — Đờn — Đồ tập thể-thao — Đồ đi đường — Đồ âm nhạc — Nón đàn ông — Giày đàn ông và đàn bà — Vải hàng — Vật thực

Phòng gọt móng tay — Phòng trà. — Quán rượu điểu Huê kỳ

Có nhạc: *(Thứ năm từ 16 h. 45 tới 18 h. 45.* *(Chúa nhựt từ 9h. tới 11 h.*

NÊN THỬA DỊP BẠC LÊN CAO

Sự chắc thật làm nên sức mạnh của bổn hiệu

Điện-tín: MAGCHARNER — Dây thép nói { Nói lại sở quản-lý số 143 / Nói lại sở buôn-bán số 504

Thùng thơ số 528

BAZAR GIÁO YẾN Phạm-văn-Hiền prop.

106, Boulevard Bonnard, Saigon

Giá ít món hàng

Kénovale t. khéo	5$00	Jardinière int. vert bl.	8$75	Tau bườm nacre Récl.	8$20
Surtout ovale	4 50	Plateau p. jardinière	8 75	Mây bay bronze Récl.	0 06
Porte fleur 2 cornets	2 50	Jatte tương tợ coupe	5 00	Fleurs p. jardinière R.	0 15
Porte fleur 1 cornet	2 40	Hộp al. đồ d hộp sữa R.	0 40	Mousse paquet R.	0 15
Service liqueur uni	4 50	Hộp đựng vàng laqué R.	1 95	Porte montre argt.	1 50
Service liqueur décoré	5 50	Hộp thuốc xỉa laqué R.	0 38	Service fumeur al. R.	1 20
Service liqueur taillé	5 50	Hộp đồ thuốc annam R.	0 65	Bình mực 1/2 cris R.	0 50
Pendulette argenté	5 50	Vase suôn đích bau 0,80	2 40	Faux col 0,30 à	0 60
Pend. argt. réveil	8 00	Bottines Bakm. noir R.	5 90	Nœud à nouer 0,60 à	1 20
Coupe đồ bánh v. coul.	2 50	Souller Richelieu verni	7 50	Régate à nouer 0,80 à	1 60
Dĩa đồ bánh 2 thứ	1 90	Souller richel. jaune	6 90	Nón nỉ large, bord 3,50 à	7 90
Seau à glace argt.	2 80	Souller rich. chev. gl.	6 50	Casque rond trắng	4 50
Bau carafe taillé	2 50	Đồng hồ car. wes. 6 g.	55$ 65$	Casque colon long	6 50
Mâm alu. 2$30, 2$50,	3 30	Đồng hồ car. w. 8 g.	75 00	Casque Durbar ni 5,50	6 50
Hộp đựng vàng 0$75 à	1 00	Horl. car. w. 8 g. 2m40	200 00	Vase Cornet d'oiseau	1 50
Chén đựng cao khô	0 45	Chậu marb. 4 bo cân	9 50	Vase miệng tôm	1 50
Surtout 4 cor. Réclame	4 80	Jard. int. vert 32 c/m	5 00	Fleurs artificielle 0,08 à	0 60
Surtout 3 cor. Réclame	4 00	Encre stylo waterm. R.	0 30	Lampe haut parfaite	5 50
Surtout 1 cor. Réclame	2 80	Xà bông du thơ 0,08 à	0 50	Lampe basse décorée	2 50
Quart alum. Réclame	0 80	Fume cigarette amb. R.	0 30	Lampe basse Réclame	1 90
Seau p. chamb. Réclame	1 95	Legumier đồ cơm 0,75	1 00	Carafe cristal Réclame	2 40
Loto 48 cartes Réclame	1 00	Hình football bronze	20 00	Verre à pied cris bord R.	0 50
Jeu course 6 ch. Récl.	1 95	Album p. c. p. 100 pl. R.	0 60	Hình Napoléon br. 2,00	2 50
Lion bronze Réclame	2 50	Porte journ. laqué R.	1 50	Hình Napoléon biscuit	2 20
Etui cigarette cuir	1 50	Chaîne montre 1,90 à	2 50	Barrette filette 2 thứ R.	0 10
Ống bơm con nít 1$00 à	1 10	Khuôn bánh lu kiểu	0 03	Áo quan matelot có sọc	4 50
Val. cuir jaune 12$00 à	18 00	Vase coul. mg dùng R.	0 75	Áo quan matelot nỉ	3 50
Hộp chữ in caout. Recl.	0 80	Vase chg nick, paysage	5 00	Áo quan filette broderie	2 50
Phấn d. mặt voyage R.	0 20	Casquette drap	1 00	Khăn choàn velours	5 00
Mền nỉ trắng 2m40x2,45	17 00	Nón rơm con nít	1 80	Khăn choàn laine trắng	3 50
Mền nỉ sọc 2m40x2,45	15 00	Mền gòn cô bông	3 50	Carte postale 0,01, 0,03	0 05

Envoi contre remboursement à l'intérieur

Giới mà món nào không vừa bụng, có trả lại, cũng vui lòng tiếp lấy

BAZAR GIAO YẾN lãnh nhuộm đồ hàng, bận cũ rồi, nhuộm inh đồ mới

Mandat quí khách có gởi cho B. Giáo Yến, xin biên cho Phamvanhien lãnh

Cũng còn nhiều món hàng khác, ít chỗ kể không đủ

Hộp thuốc xỉa aluminium mới lãnh kỳ tàu nầy 0$40 và 0$30, sục giá 0$35 và 0$28

A. DENHOLM

N° 36-38, Rue Lefèvre N° 36-38

SAIGON

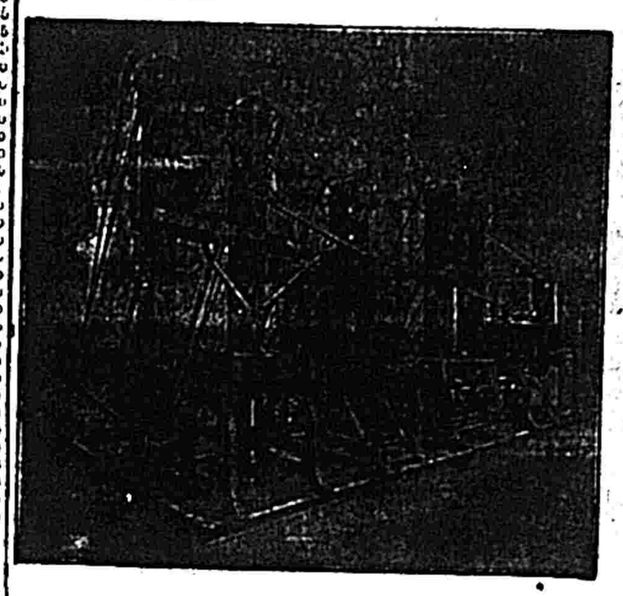

MÁY XAY LÚA GẠO

NGUYÊN GIÁN MÁY — ĐỒ PHỤ TÙNG — ĐỒ THAY ĐỔI — DÂY TRÍCH KMERIE — VÂN VÂN — MÁY LÀM DẦU, LÀM ĐƯỜNG — MÔ-TEUR NÔI SÔ-DE V. V. GIÁ PHẢI CHĂNG

MUA MỘT LẦN MỚI BIẾT

Thật vậy. Muốn biết tiệm nào bán rẻ phải có mua một lần mới biết được. Chúng tôi chẳng hề dám khoe khoan, song chúng tôi dám hứa chắc rằng tiệm chúng tôi vẫn bán rẻ hơn các nơi mà cách tiếp đãi quí khách cũng hết tình niềm nở.

Tại tiệm chúng tôi có bán đồng hồ CARILLON WESTMINSTER đồ thứ đẹp lắm. Có bán máy bát xoàn và kiểm, đồ kiểu, máy thật tốt, và có trữ đủ bát cái lương nhiều hai bảo. Cũng có trữ nón Casque hiệu «COQ GAULOIS» rất mẹ thật khéo, và «FORME ANGLAISE» thật chắc thật bền, có những đồ bằng pha lê như bầu đựng nước, ly, và đồ Aluminium tốt lắm. Chúng tôi lại có trữ bán các thứ dầu, hạng Huê kỳ, chưa cám rất sạch, cao có thẹp cả, có hoa lý da tây, có đồng hồ rẻ, đồng hồ tay, và trái quít, chạy rất đúng giờ máy móc bền bỉ, nên có giấy bảo lãnh 5 năm.

Tiệm chúng tôi có làm Đại lý giầy tây hiệu «ÔNG COP» là thứ giầy của hãng *Richard* bán lúc trước, có áo sơ mi, cols, regates, mouds, vớ tơ vớ rẻ, đồ các thứ màu, lại có nhiều thứ áo Pardessus cao su và gabardine, đã chắc mà lại rẻ nữa.

Tiệm chúng tôi có bán xe máy hiệu C.A.P. là thứ xe thiên hạ ưa dùng hơn hết, vì nó chắc mà nhẹ, và giá mỗi chiếc có 48$ thôi.

Chư tôn ở lục châu có dịp đến Saigon xin mời đến xem cửa hàng chúng tôi một lần cho biết, chúng tôi lấy làm hoan nghênh lắm. Và nếu muốn biết ở đâu bán rẻ xin cứ đến.

BAZAR PHAN-THANH-BIÊN

số 54 đường Vienot

giáp phố Chà bán vải ngan Chợ mới Saigon

Quãng cáo đồng bang

Kính cáo cùng đồng bang đặng rõ: Nhơn vì ông Trần quan Nghiêm mắc bận nhiều công việc nên đã sang *Lục tỉnh Khách-lầu* lại cho tôi là *Nguyễn-văn Ngọc* dit *Chín-Tùng* kể từ ngày 1er Aout 1925. Chúng tôi đã sửa sang phòng vi lại sạch sẽ tinh khiết sáng láng và mát mẻ lắm. Những bồi đều dữ sai khiến, quí khách sẽ được vui lòng chẳng sai.

Vậy xin kính mời lục châu quân-tử khi có dịp đến Saigon ghé lại *Lục Tỉnh khách lầu* tạm nghỉ, chúng tôi rất đội ơn vô cùng.

chủ nhơn

LỤC-TỈNH KHÁCH-LẦU

202 d'Espagne Saigon

kính thỉnh

Phạm-quang-Nghiêm

Commerçant Ómôn

Buôn bán hơn 10 năm rồi thật thà và rẻ hơn các nơi.

Làm Đại-lý hãng dầu lửa Asiatic.

» Đại-lý hãng rượu Bình-tây.

» Đại-lý nhà thuốc tây Pharmacie Centrale.

« Đại-lý nhà bán hột xoàn J. Giuntoli.

Có trữ dầu săng *Shell*, dầu lửa hiệu *con sò*, dầu nhớt hiệu M. C. C. đèn *TITO LANDI*; đèn thắp dầu săng có chạy dây như đèn điện; hàng *Tàu*, hàng *Bắc* các thứ rượu Tây và đồ nữ trang đủ kiểu theo kiểm thời.

NAY KÍNH

Bánh Quốc-Nữ

Xin chớ lầm tưởng bánh Quốc-Nữ cũng như bánh bán cho khách-trú xưa nay, bánh Quốc-Nữ là bánh làm rất tinh khiết lại có beurre, sữa bò, chocolat và vanille, ăn không khí nào phá bụng.

Vậy quí ông quí bà, khi có dịp đi đám cưới, tân gia, tân quan, hoặc kỵ cúng cô chú, xin nhớ mua vài đồng bạc bánh hoặc năm ba hộp bánh nguyên, trước cúng sau đem ra đãi khách, thì rất đẹp mặt vô cùng.

Lại lúc đến kinh thành có việc, khi ra xin quí ông quí bà nhớ mua ít nhiều về cho bà con, em cháu, ngõ giúp giùm cho cái nghề gái nhà Nam được mau tấn phát.

Có trữ bán tại nhà tôi, và tại tiệm bà hàng tây, hàng tàu, của chú tôi, là ông Nguyễn-khắc-Trương, ở đại lộ Bonnard số 83.

NGUYỄN-THỊ-THÂN

Propriétaire de la Fabrique de Biscuits Quốc-Nữ

13 Rue Lagrandière

Saigon

COURS PRATIQUES de COMPTABILITÉ et de DACTYLOGRAPHIE

NGUYEN-VAN-MUI

10, Rue Martin des Pallières, 10

En face de la gare de Dakao

SAIGON

Xin ghé mất !!!

TÁI PHÁT KHÁCH LẦU

CỦA M. TRẦN-XÃO dit KHÁ

Kính cùng quí ông, quí bà, quí thầy, quí cô cùng lục châu quân-tử đặng rõ:

Bấy lâu nay tôi chẳng nghe sự chê khen thế cách của khách lầu, nên nay tôi chẳng nệ hao tốn rằng sửa lập một cái phòng ngủ hiệu «TÁI-PHÁT KHÁCH-LẦU» ở đường Tổng-đốc-Phương môn bài 44 và 46 Cholon: Phòng vi rất thanh-khiết lại sáng sủa, và mát-mẻ lắm; tiền phòng tôi tính rẻ nhẹ hơn các nơi, cũng trữ mui vật (boy) đầy đủ khiến, quí-khách nghỉ nơi phòng đó đặng vừa ý.

Quí-chức thiên dịp đến Cholon xin ghé tại «Tái-Phát Khách-Lầu» tạm nghỉ thì sẽ sao quí-chức cũng đặng vui lòng, đã ở gần gare xe-lửa Cholon-Mytho cũng là bến xe hơi đi các nơi, tiện bề chiếu quí chức.

Tôi chẳng có lành may đồ y phục theo kiểu Langsa và Annam đủ kiểu, lại có bán hàng Tàu, và hàng Bắc tốt nhứt hạng, và bán đồ nữ trang theo kiểu kiểm thời rất khéo. Trở những hiệu xe thiệt tốt là hiệu ALCYON R. F. F, R. F. D. HIRONDELLE, BÉRÉ SPORT, C. A. P, DIAMANT, ROCHET SPHINX, và có nhiều hiệu khác giá chừng 40$00. Lại có tiệm bán theo Epicerie, Mercerie và có bán rượu tây, bán lẻ theo consommation.

Có xe hơi hiệu de Dion Bouton 10 ngựa mới, kiểu kiểm thời năm 1925. Thừa đã cho quí khách du lịch cho đã.

Vậy xin mời quí ông, quí bà, quí thầy, quí cô, thừa lúc rảnh việc xin đời gót ngọc đến tiệm tôi, thì tôi hết lòng hoan nghênh thậm trọng.

Nay kính bạch,

Chủ nhơn: TRAN-XÃO dit KHÁ

XƯỞNG THỢ MỘC, CHẠM VÀ CẨN CỬA

M. Michel NGUYỄN-HIỆP-HÒA

SÁNG LẬP NĂM 1900

Xưởng chánh tại LAITHIÊU (THỦ-DẦU-MỘT) Quan A. Đường Đường mới cùng cho đi ra

TIỆN NGHÀNH CÓ THỜ ĐỦ MÓN

1° Tại Mytho đường mới cùng, nơi bến tàu và xe-đò. 2° Tại Cholon đường mới cùng, ngay cửa tàu của khách-trú. 3° Tại Tonkin đường cái, ngay Tòa-bố; 4° Tại Rochefort đường mới cùng, nơi bến tàu.

Xưởng này có đóng của đồ thờ bàn, ghế, tủ, võng, đều đóng toàn cây danh-mộc như: Trắc, Cẩm-lai và Gõ mà chế tạo nhiều kiểu khéo lắm, thợ làm thật là tinh-xảo, không hề giả-dối. Bấy lâu danh tiếng, được chư quí vị bao gia khen ngợi vì sự kỹ-càng chắc-chắn rất vừa lòng.

Kính mời quí khách đến xem chơi, hoặc mua hay là đặt theo ý, tôi cũng lòng tiếp rước và hết lòng lắm.

Mandat và dây thép thì đề: NGUYỄN-HIỆP-HÒA, Laithieu.

TÂN TÂN HIỆP THÀNH

Ở tại đường Vienot số 60 ngan chợ Saigon mới

HUỲNH-VĂN-NHUNG, kế-nghiệp

Làm và bán đồ nữ trang theo kiểu kiểm thời, làm đã mau mà lại khéo, lại có làm ống ăn trầu có chưng bằng đồng xi nikên (Nickelé) quí khách ở Lục-châu nếu cần dùng đồ làm tại tiệm tôi, xin viết thơ thương nghị.

Đồ làm rồi sẽ gởi lập tức Contre Remboursement, nghĩa là đem tiền đến đóng cho nhà thơ mà lấy đồ.

HUỲNH-VĂN-NHUNG, cẩn-bạch.

Muốn bán

Một cái xe hơi hiệu *Delahaye* 10 ngựa kiểu xe kín (Limousine) số xe gần tới số 4 ngàn, có đồ phụ tùng đủ, áo nệm mới tinh hảo, chạy 100 ki-lô mết hao 12 litres săn.

Xe còn mới mà chủ bán cho trả chiệc hoặc ai có xe hơi nhỏ muốn đổi cũng đặng — Xin do nơi Bổn-quán.

⁂

Một cái xe *Limousine* hiệu *De Dion Bouton*, 10 mã lực còn tinh hảo, đẹp đồ lắm.

Ai muốn mua xin gởi thơ hay là lại nhà bồi ông *Nguyễn-thanh-Liêm*, chủ nhà máy Bureau 52, rue Pellerin Saigon.

ANCIENNE MAISON PHÚ-TOÀN

ĐÓNG GIÀY TÂY VÀ ANNAM

LÊ-VĂN-BEN

CHỤP HÌNH VÀ RỌI HÌNH RA LỚN

— SAIGON —

17-19 Rue Amiral Courbet (Halles Centrales)

THI-THƠ'

Tiệm thợ Bạc

NGUYỄN-VĂN-THƠM

Bijoutier, ancienne Maison de Nguyễn-văn-Giáo

N° 13 rue Sabourdin Saigon

Kính cáo cho quí ông quí bà rõ: Nguyên tiệm này trước của Nguyễn-văn-Giáo, đã qua phần rồi. Nay tôi là Nguyễn-văn-Thơm là em kế nghiệp cũng làm đồ nữ-trang theo kiểu kiểm thời, những là: trâm, chuyền kiền, chuỗi, bông tai, nút áo, vòng đeo, kiềng, neo bông, neo đội, đồng chiếc v... Đồ thờ theo kiểm thời cũng như nghề trước vậy.

Xin quí ông quí bà, muốn đặng mua chi xin đến gót đến tiệm tôi, hay là viết thơ mà gởi cho bổn hiệu, thì tôi cũng hết lòng theo ý quí ông quí bà đặng mua chi thì tôi cũng hết lòng cẩn thận mà gởi đến cho quí ông quí bà đặng.

Kính cáo NGUYỄN-VĂN-THƠM

Bijoutier N° 13 rue Sabourdin SAIGON

Tiểu Thuyết

« DUYÊN PHẬN LỠ LÀNG »

Tôi có gởi bán ở các gare xe điện từ Chợ-lớn tới Bà-chiểu và nhà bán sách Lê-Mai. Như ở lục tỉnh ai có mua sỉ và mua lẻ, xin viết thơ cho M. Đoàn-văn-Hai, Nhựt-Tân-Báo.

Thay cũ đổi mới

Kính cáo quí chư quân-tử, các giới đồng bào đặng rõ. Bấy lâu cũng nhờ đồng-bào ưa chiếu cố, trường nghĩa thâm giao, nên máy nhà khách-sạn của chúng tôi đến ngày nay đặng bền vững, các thầy tân tuổi trong thương trường, thiệt là chúng tôi hết lòng tận tâm quí khách.

Vì tình quyến theo cùng lẽ công cộng nên chi phần đông trong quí khách đều muốn đến khách sạn của chúng tôi: Bởi vậy cho nên có phòng mang ngày càng thành ra ít, khó nỗi hết đáp quí khách cho vừa lòng.

Vậy máy khách-sạn của chúng tôi mở ra:

1° Hàm-Thanh Khách-đường ở đường Catinat-Grimaud số 21 và 23;

2° Hàm-Trung-Khách-Sạn ở đường Amiral Lorentme số 103 và 105;

3° Hàm-Hưng-Thành Khách-Lầu ở đường Amiral Roze số 18 và 20, đều mở thêm rộng rãi quyết sẽ, ngõ hầu khắt phụ tấm lòng hoài cố của quí khách trong lục-châu.

Xây tiệm đến ở gần xe hơi Saigon-Mytho, Khánh-hòa, chúng tôi sẽ hết lòng tiếp rước cho vừa ý đồng bào.

Nay kính

Quảng-ký, M. Hiệt

Tiệm đóng xe

Sửa xe và bán đồ phụ tùng

đường Luro môn bài 99 và 101

(Đất-hộ) Saigon

TRẦN-VĂN-HIỆP, chủ tiệm

Kính cùng Lục-châu quí khách đặng rõ: Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là xe mui, xe hai bánh, xe kín, xe kéo, và cũng có bán các thứ xe cũ sửa lại chắc chắn; có bán đủ xe đã kiểu bánh xe cao-su bằng cây giá tỉ bán tây chế lại, cao-su đặt để thay trong bánh, kiểu đen tây, đồ bắt kế xe chiếc và xe song mã hàng đa tây rất khéo và chắc, có bán yên cời nhung đẹp hai tiền, bàn để thắp đèn khi đã theo xe đem xa. — và sửa xe

Cúi xin quí khách có dịp đến Đất Hộ xin ghé lại tiệm tôi một khi, trước coi công cước của tôi làm, sau có cần dùng món chi đa thiểu mua giúp làm ngời, thì tôi rất cám ơn hạ cố. Còn như quí khách ở xa muốn gởi thơ hỏi thăm món chi cũng giá cả tôi sẽ vâng hồi đáp

Chủ nhơn cẩn khái

TRAN-LONG

TIỆM ĐÓNG GHẾ MÂY

BOTINIER

Réparation des Raquettes

Rue Turc n° 14

SAIGON

Tiệm tôi lập ra đã hơn 17 năm rồi: ròng có một nghề làm ghế mây theo kiểu Hồng-kông, ghế dài, nghế dựa ghế ngồi, lớn có nhỏ có, đồ thức, đi đặng rất khéo rất đẹp. Có sửa vợt mây, đồ đánh trái lăng: giá rẻ hơn các tiệm khác. Xin liệt-vị đến chơi tôi vui lòng tiếp đãi

Trần Long, *Cẩn bạch.*

Trần-quang-Xuân

158, rue d'Espagne Tại chợ mới Saigon

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ:

Giày dép Bắc-kỳ

Đèn diễn bỏ túi, và xách đi rọi.

Plies tại lò bên Tây mới gởi qua thật tốt.

Mền nỉ trắng và đồ thật lông trừu nhiều thứ.

Áo mưa caou tchouc và gabardine đủ cỡ.

Khuôn đồ hình, đồng hồ, đồ aluminium.

Giầy Theret và các đồ tạp hoá v.v..

Giày dép thì có tiệm đóng tại Hà-nội, còn đồ tây thì mua thẳng các lò bên Pháp quốc, nên bán giá nhẹ.

Saigon — Imprimerie du ĐÔNG-PHÁP THỜI-BÁO — TIRAGES : 8.000 ex. — Le Gérant : NGUYEN-KIM-ĐINH

NHỊ-THIÊN-DƯỜNG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38. — CHOLON

Dây thép nói số 658 — Đánh dây thép chữ đề: Nhị-Thiên-Đường, Cholon

CÓ BÁN CÁC THỨ THUỐC CAO, ĐƠN, HOÀN, TÁN, BẠT THẦN BIỆT NHƯ SAU NAY

● PHỤ-QUẾ-BÁT-VỊ-HOÀN

Phàm con người mà thủy hỏa hòa bình thì ít hay sanh bịnh.

Bởi vậy cho nên phải dùng lục vị là đỡ nhuận thủy Phụ-quế là vật bổ hỏa mà điều bổ chơn dương.

Vì cái máy sanh hoạt đều do nơi trong hỏa, ở trong hai trái thận một điểm chơn dương gọi là mạng môn, tức là chỗ tướng hỏa ở mà gìn giữ lấy mạng người; cho nên người mà sanh yểu sống lâu, chết yểu, hoặc có thai cũng không đều do nơi mạng hỏa.

Thuốc nầy bổ bổ thân mạng chơn dương, giúp hỏa trợ tỳ, tiêu tàng âm tà, thông trị chơn dương.

Những kẻ tinh huyết khô khan thường hay đau lưng mỏi cẳng, hoặc kém thủy mà sanh đàm rồi hóa ra chứng ho, hoặc nhức đầu xây xẩm, lỗ tai lùng bùng, chiêm bao di-tình, khô cổ ráo lưỡi, đau nóu nhức răng, xanh xao vàng vọt, hoặc thân dưới ngứa ngấm sanh ra ghẻ chốc vân vân, các chứng thảy đều dùng được.

Mỗi lần uống bốn chỉ, uống với nước muối mằng mằng.

Kị ăn cải trắng và những đồ lạnh lẻo ngưng trệ.

Chư tôn có mua thì hãy nhìn cái nhãn hiệu ông Phật mập [illegible] Nhị-Thiên-Đường thì khỏi lầm đồ giả.

Mỗi hộp giá là. . . . 0$35

ĐỊNH KHẨU LÝ TRUNG HOÀN

Thuốc hườn nầy chuyên trị nam phụ lão ấu, hàng trệ hỏa bất sanh, thổ dương hư khí nhược; hay đau xốc hông, trạo trực muốn mửa, tạng phủ bất điều ăn uống không tiêu; bịnh bậu khiếm bổ, mạng môn hỏa suy; tỳ hư vị yếu, đau bụng la chảy; ăn uống chẳng ngon, hình thể mỏi mệt; ban đêm hay ho, ban ngày đàm nhiều; hoặc ăn uống quá độ mà sanh bịnh trúng hàng; hoặc ăn đồ lạnh lẻo sống sít, ngưng trệ, rồi bất mửa; hoặc cảm hàng tay chơn run rẩy; hoặc ngươn khí bất điều, tinh-thần suy kém, v. v.... thảy đều trị được.

Phải dùng nước gừng lùi mà uống với thuốc.

Nói tóm một lời là thuốc hườn nầy có tài ôn trung phò dương; hễ uống nó được thường thì ngươn-khí điều hòa, tinh thần bội trương.

Bổn đường đã gắn công tìm kiếm các thứ dược-liệu cho thiệt tốt thiệt hay phối hiệp lại mà chế ra thứ thuốc hườn nầy, thiệt là công hiệu như thần, bá phát bá trúng.

Chư tôn có mua thì xin phải nhìn cho kỹ cái nhãn hiệu ông PHẬT kẻo lầm đồ giả.

THANH-TÂM NGƯU-HOÀNG-HƯỜN

Thuốc nầy chủ trị nam phụ lão ấu, thần linh mê sảng đàm chấp hoặc trúng phong trúng khí bất tỉnh nhơn sự, ngậm miệng cắn răng, con mắt lác lưng, tay chân quíu rút, trúng thử phát nhiệt, ác khí xông nhãm phát cuồn nhảy nhót, giựt tay giựt chân; nhiều ồnháo ho hen, long óc nhức đầu; xây xẩm tối mắt, nhức nhối cả mình; hoặc bị sơn phong chướng khí, đau thắt ruột gan; phong đàm ngăn trệ, khí huết chẳng thông; thần hồn phách ám, năm ngủ chẳng yên v.v... Nhứt thiết các chứng bịnh nguy cấp phải dùng thuốc nầy; ấy là một thứ thuốc khởi tử hồi sanh, phá nguy cứu cấp, công hiệu như thần.

Hễ uống nó vào thì thanh tâm trừ đàm, đã thông cửu khiếu lại tiêu trừ các dịch tức khắc an nhiên.

Chỉ như con nít mà bịnh kinh phong, cảm mạo phát nhiệt, sanh bịnh dạ dề, khò khè ọc sữa, tích trệ đau bụng thảy đều dùng được.

Người lớn mỗi lần phải uống một hườn, như bịnh đau lâu phải uống gia bội; uống với nước gừng.

Con nít phải uống nửa hườn, nấu lá bạc-hà lấy nước cho uống với thuốc, hoặc hòa với sữa mẹ cho uống, hoặc thoa nơi núm vú mẹ cho nó bú, hiệu nghiệm như thần.

Phương thuốc nầy tổ được Tổ truyền đến nay, bổn đường hằng gia tâm nghiên cứu rồi chọn những thượng phẩm dược liệu tuân y theo phép chế ra mà làm hườn; uống chừng nào hay chừng nấy.

Kị ăn cá và rau cỏ sống sít lạnh lẻo và cùng kị đồ bằng sắt.

Đờn-bà có thai chẳng nên dùng

GIÁ

Hộp gấm	4 hườn. .	1$00
»	2 » . .	0 50
Hộp cây	4 » . .	1 40
»	2 » . .	0 70

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG TIÊU-THỰC-HOÀN

Chuyên trị nhứt thiết các chứng bịnh thuộc về bao tử, ăn không tiêu, hoặc ăn đồ sanh lảnh rất nhiều, sanh ra bịnh no hơi, tích-tụ, bần thần, đau bụng, lâu ngày làm cho thân thể gầy mòn yếu đuối, ăn uống không biết mùi. Uống thuốc nầy dần dần khai vị tấn thực, trở nên tinh-thần khoái sảng, khí huyết điều hòa, thật là một phương thuốc chí bửu có danh trong thiên hạ.

CÁCH DÙNG

Dùng với nước trà;
Mỗi ngày uống 2 lần;
Mỗi lần uống 2 hoàn;
Uống trước bữa ăn 15 phút đồng hồ.

Giá mỗi hộp 10 hườn là: 0$50

AN-THAI-HƯỜN

Thường người đàn bà có thai khí-huyết suy yếu, không thể giúp dưỡng thai nhi, thì hay sanh ra bịnh ụa, nhựn, (ác-trở) chóng mặt, bần thần, hễ nhọ thì làm ra chứng tiểu sản, lạc sản, ấy cũng bởi khí huyết suy nhược vị khí chẳng hòa, làm cho thai nhi kì ông an mà phải sanh những chứng bịnh biếm nghèo, thậm chí không phương điều trị.

Bổn Đường nghiên cứu ra hoàn thuốc an thai nầy, cứu những bịnh kể trước đó xưa nay rất nhiều. Vậy những người đàn bà có thai nên phòng bị khi mới có các chứng kể trên đây, cho khỏi lỡ đạo hòa sanh của trời đất, và dùng thuốc nầy trước khi có thai không lo đều chi bất trắc.

Cách dùng. — Mỗi lần uống 1 hoàn, sau khi 2 bữa ăn, uống với nước trà. Giá mỗi hộp 2 hườn là. . . 0$30

BẠCH TRƯỢC-CAO

Thuốc nầy để trị các chứng bịnh lậu; hoặc đái gắt, lậu mủ, hoặc trắng, hoặc vàng, hoặc lậu kê, lậu huyết chảy ra dầm dề, cứ theo phép mà dùng thì hết lại trừ dặng các chứng bịnh độc.

Trị bạch đái hạ rất thần hiệu. — Kị thai.

CÁCH DÙNG

Mỗi ngày uống ba lần, mỗi lần nống chừng 1 muỗng uống cà-phê. Cử ăn đồ chiên xào, cay nóng nầy, rượu cũng không nên uống.

Mỗi hộp giá là. . . 0$60

Thiệt-nghiệp-xưởng

F. NAM

Đường Pellerin môn bài số 142-144

SAIGON

Bổn hiệu chuyên việc tu bổ máy viết, tủ sắt đủ kiểu

Rèn sắt bông và các thứ kim khí rất huê lệ.

Sửa súng và đủ các thứ khí giới.

CHUYÊN NGHỀ — Mài dao lớn nhỏ, mài kéo, dao cạo, vân vân, dùng máy điện dồi mài thật bén. — *Soudure Autogène.*

Rèn các đồ phụ tùng theo kiểu vở tầm thường và đúng chữ.

RÈN GIƯỜNG SẮT VÀ ĐỒ DÙNG NGOÀI HUÊ-VIÊN

LÀM ĐỒ BẰNG SẮT

Cửa ngõ và rào sắt, cửa và rào sắt đủ kiểu để rào mả

Làm kiểu mỹ-mỹ và kiểu thường. Ổng khóa và chìa khóa thiệt chắc.

Có làm đồ thâu-lôi (paratonnerre) chế tạo và sửa máy móc xe-hơi, xe máy hơi.

Làm đồ gởi đi Lục-tỉnh.

Công việc làm kỹ lưỡng mà giá rẻ.

HÔTEL D' ANNAM

Nam-Việt Khách-Lầu

N° 72 à 80 Boulevard Charner et Annexe

N° 9 à 15 Rue Catinat

Saigon

Phòng ngủ ở dưới đất cùng trên lầu, rộng mát, sạch sẽ lắm rất cận tiện cho Quí Khách có việc đi Saigon cùng đi chơi

HUỲNH-HUỆ KÝ, chủ nhơn

Duy-Xuân ăn quán

Tại đầu cầu sắt Sadec

Có in đủ các thứ thơ, tuồng, truyện, sách, bằng chữ Langsa và quốc-ngữ. Có in sổ bộ, các thứ giấy tờ về việc mua bán, các thứ danh thiếp, bao thơ, thiệp tang thiệp mời đám cưới v.. v...

Có bán đủ các thứ giấy, viết, mực, bao thơ, ngòi viết, thước gạch, gôm, viết chì và đủ thứ sách vở cho học trò các trường dùng.

Mỗi món đều bán rẻ hơn các nhà in khác.

Duy-Xuân ăn-quán, kính cáo.

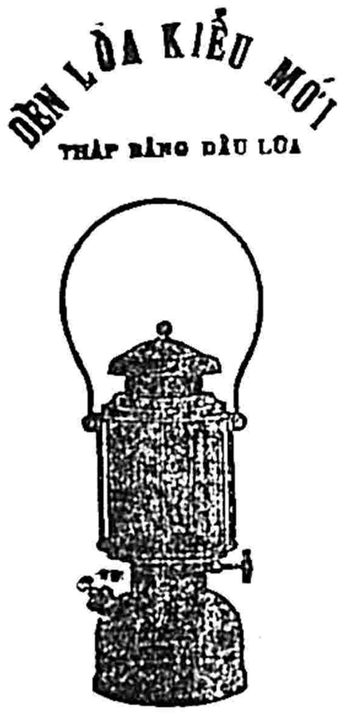

Đèn lòng đẹp đựng, đèn treo

Bán tại tiệm

TRẦN QUANG-NGHIỆM

200, *đường d'Espagne Saigon*

FABRIQUE DE CASQUE FANTAISIE

Vente engros et en détail

GRAVURE sur MÉTAUX et MARB

TRẦN-DUY-BINH

42, Boulevard Charner :: SAIGON

—:—

TIỆM LÀM NÓN ĐỦ CÁC THỨ

Bán sỉ và bán lẻ

Khắc các thứ con dấu bằng đồng, bản đồng và bản đá cẩm thạch

Nam-nghĩa-lợi dit Thai-son-qua

DENTISTE

ANNAM TRUNG RĂNG

110, BOULEVARD BONNARD, 110

Chợ mới Saigon

Ít được vậy!!

TIỆM NAM CHÂU KHÁCH-LẦU ở tại đường A-MI-RANH CUỘC-BE Saigon là nơi rất xứng đáng cho quí khách ở lục châu đến nghỉ. Mỗi mỗi đều thanh-khiết phòng tho rộng rãi cho mướn tính giá rẻ lắm. Nước tắm không hết.

Boy sốt sắn dễ sai biểu.

Chủ khoan-hòa sẵn lòng giúp qui khách trong mọi đều sở cần.

Thiết vậy. Quí vị đến nghỉ tiệm NAM-CHÂU đều được như ý cả.

LÂM-VĂN-[illegible]

mới.

Tiếng gọi đàn!!

Là quyển sách có giá trị nên mua

Hãy gởi thơ cho M. Trần-huy-Liệu, Đông-Pháp thời-Báo.

Cuộc xổ số

CỦA TƯƠNGTẾ HỘI NĂM 1925

Chiếu theo lời nghị số 1875 ngày, (5 Juin của quan Nguyên-Soái Namkỳ bản trị-sự các hội Tương tế được tạo lập ra một cuộc xổ số hầu lấy tiền giúp các hội khuyến-thiện.

Định giá mỗi số là *một đồng bạc*

CÁC SỐ TRÚNG

1 số trúng		10.000$00	»	10.000$00
1	»	4.000 00	»	4.000 00
2	»	2.000 00	»	4.000 00
8	»	1.000 00	»	8.000 00
10	»	500 00	»	5.000 00
50	»	100 00	»	5.000 00
80	»	50 00	»	4.000 00
200	»	20 00	»	4.000 00
352				44.000$00

Định đến ngày 11 Novembre 1925 số sổ xổ tại dinh quan Đốc-lý Saigon

Giấy số đã bán tại Saigon và lục tỉnh hôm nay. Vậy đồng bang tanếu ai muốn thư thời vận coi đỏ hay đen cũng nên mua mỗi người một vài tấm

Tiểu-thuyết

MỦI GƯƠM HIỆP KHÁCH

Dịch-giả: NAM-KIỀU

(Tiếp theo)

HỒI THỨ XX

Lòng người ai dễ mà đo cho lường

Nguyễn-thị nói: lão già Phượng-Lâm đi khỏi đã mấy bữa rày, vậy đến tối chàng cứ lại đây cho vui. Tào-Thành nhận lời. Cùng nhau trò chuyện một hồi thì Đắc-Tài về, Nguyễn-thị bèn sai làm tiệc, cùng Tào-Thành ăn uống no say, đôi bên cùng liếc đôi lòng cùng ưa!... Từ đó Tào-Thành đi lại luôn-luôn, chẳng kiêng-nể gì cả. Đắc-Tài thì vẫn suy-tôn là một « ông cậu », chẳng dám nói gì!...

Nói về quan Binh-bộ họ Tào nầy, cùng một phẩm-đẳng với quan Tể-tướng họ Mễ, chuyên chế chốn triều-đình; hoành-hành nơi thôn-dã; gian-tham hối-lộ, chẳng thiếu cách gì, con trai là Nhược-Kiến, mánh đồ cũng chẳng khác gì Mễ vũ-Nghi, lại cũng có hai tên gia-nhơn là Tào-Thành và Tào-Đại. Vợ Tào-Thành là Xuân-Hương, tánh rất đa-dâm, cùng người anh-em họ nhà chồng là Tào Đại vẫn có tình riêng, mỗi khi Tào Thành đi khỏi nhà, thì Tào-Đại lại lén sang cùng Xuân-Hương chăn-chiếu. — Một bữa, trời vừa sáng, Tào Công-tử đến nhà kêu Tào-Thành, Tào-Đại nói là vừa đi khỏi, Tào Công-tử liền sai Tào-Đại đi kiếm, Tào-Đại đi lương khương trên đường, gặp ai cũng hỏi thăm, có người nói mới gặp và hỏi hôm tại ngõ Kim-kê, Tào Đại bèn tìm tới nơi, xảy gặp Tào-Thành ở trong nhà ông Phượng-Lâm đi ra. lại có Nguyễn-thị đi theo, Tào-Đại trông thấy hiểu ngay, song vẫn làm bộ như không biết, chỉ nói với Tào Thành rằng: anh đi đâu tự hồi hôm tới giờ, mà đỗ Công tử kêu mãi, bây giờ sai tôi đi kiếm anh đây! Tào-Thành gật đầu, cùng Tào Đại đi về. Bước vào thơ-phòng, Tào Công-tử trông thấy mắng rằng: thằng chết! Đi đâu mà mất mặt tự qua tới giờ thế? — Tào-Thành nói dối là gặp người bà-con dắc đi chơi, nên không thể về ngay được! Tào-Đại nghe nói, chỉ mùm-mỉm cười, chờ khi Tào-Thành đi ra rồi, mới đem câu chuyện phong-tình của Tào-Thành mét với chủ. Tào Công-tử nghe chuyện khoái lắm, lắc-lia đầu-cổ nói rằng: cái thằng sao nó khéo gò thế? Mình thì chẳng gặp được món ngon như thế bao giờ!! — Tào Đại nói: nếu Công-tử muốn chơi, để tôi bày cho Công-tử một cách rất thần-diệu, tối nay Công-tử cứ giao tiền cho Tào-Thành bắt phải qua bên kia sông mua hàng-hoá, chờ cho Tào-Thành đi rồi, tôi sẽ xin dẫn Công-tử đến nhà Nguyễn thị, lo chi Nguyễn-thị lại chẳng bằng lòng! — Tào-Kiến nghe lời chịu lắm, bèn nhứt định y kế mà làm.

Trời gần tối, Tào-Thành đang ngủ tại nhà, Tào-Đại đến vỗ vai kêu dậy, nói là Công-tử tìm có việc cần, Tào-Thành liền vội-vàng theo Tào-Đại đến thơ-phòng, thấy Công tử đang ngồi, trước mặt có để mấy nén bạc. Tào-Thành hỏi: chẳng hay Công-tử kêu tôi đến có việc gì? — Tào Công-tử nói: đến trung-tuần tháng sáu nầy, là ngày sanh-nhựt của mẫu-thân ta, cần phải mua một ít lượt là và những món đồ nấu ăn, việc ấy sai người khác không được, nên ta muốn mượn nhà ngươi đi cho chắc-chắn. Vậy nhà ngươi nhận lấy bạc mà đi ngay từ tối nay. — Tào-Thành nghe nói, nét mặt ra dáng ngại-ngùng, ngẫm-nghĩ giờ lâu, rồi nói rằng: nếu vậy thôi để sáng mai tôi đi sớm! — Tào Công-tử nổi-giận, quát-nạt um-sùm, Tào-Thành không sao cãi được, phải chịu phép thu-xếp hành-lý, xuống thuyền ra đi.

Bước ra một bước một ngừng...
Thà rằng ngày nọ ta đừng gặp nhau

HỒI THỨ 21

Sống làm vợ khắp người ta.

Tào-Kiến Tào-Đại mỗi người đều có một tâm sự riêng, nay lập cách làm cho Tào-Thành đi khỏi rồi, cả hai đều mừng: Tào-Kiến thì mừng sở được cùng Nguyễn-thị mặc tình trăng gió; Tào-Đại thì mừng sở được cùng Xuân Hương thỏa dạ ước-ao.... *Những phường trong bộc trên giầu, Khi thân chẳng lọ là cầu mới thân!*

Chiều tối hôm ấy, Nguyễn thị sai Đắc-Tài dọn sẵn tiệc rượu để chờ còn mình thì ra ngoài ngõ đứng trông « ông cậu » đến, Trời đã lặn mất, mà vẫn chưa thấy tăm-dạng Tào-Thành đâu, Nguyễn-thị trong lòng xốn-xang, ngồi đứng không yên. Bỗng thấy xa xa có một người đi lại, Nguyễn-thị khấp-khởi mừng thầm, đoán chắc là Tào-Thành, hay đâu lại thấy đi theo một người nữa, Nguyễn-thị nhìn kỹ không phải, thất-vọng trở vào, vào tới cửa, ngẩnh mặt trông ra, thì thấy hai người ấy đi rẽ vào ngõ nhà mình, một người lùn thấp, trông không phải Tào-Thành lại thấy đi theo một gã thơ-sanh, mày râu nhẵn-nhụi áo-quần bảnh-bao, liền thất-kinh hỏi: đêm hôm tăm-tối, các ông đến đây có chuyện gì? Tào-Kiến bước lên và chào nói: tôi đây là Công-tử con nhà quan, lâu nay vẫn nghe tiếng nàng, song chưa có cái hân-hạnh được gặp, tối nay nhơn thì giờ nhàn rảnh, lại vắng-vẻ không ai, nên lén bước lại thăm cho biết — Tào-Đại đứng bên cũng nói thêm vào rằng. Chị hai đừng có kinh-ngạc. Tào-Thành đã nói chuyện với Công-tử hết cả rồi, từ nay Công-tử sẽ lại đây chơi thế cho Tào-Thành đó! — Nguyễn-thị nghe nói, trong lòng hồi-hộp, không biết ra sao, song còn làm ra mặt đứng-đắn, cự tuyệt không chịu. Tào-Kiến nổi giận mắng rằng: mụ có mắt mà không biết trông người! Chơi với ta là Công tử hơn hay chơi với đứa ở nhà ta hơn? Đã vậy để mai bắt cả Tào-Thành đem giải lên quan một thể!

(Còn nữa).